

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

svět

RÝMAŘOV

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 17/2016

vyšlo 23. 9. 2016

cena 15 Kč

**Extrémní soutěž Železný hasič
prověřila fyziku i odhodlanost**

**Záchranná stanice ve Stránském
pečuje o vzácného orlovce říčního**

ročník XVIII.

**Pomník rumunského pilota navštěvují
letci každoročně**

**Romský festival se nesl ve znamení tance,
hudby a svižného rytmu**

**Rýmařovskou padesátku absolvovaly přes
dvě stovky turistů**

Kam na výlet

Světlem pastvin, studánek i kamenných moří

Vratme se zpět na jižní hřeben Hrubého Jeseníku. Značená hřebenovka vede po Vysoké holi k jihozápadu přes druhý vrchol této hory. Na novějších mapách není zaznačen, starší turistické průvodce jej označovaly jako Kamzičník s nadmořskou výškou 1419 metrů. Na jihozápadním úbočí této hory spatřuje světlo světa další pozoruhodná řeka – Divoká Desná. Ta je na rozdíl od Moravice součástí úmoří Černého moře. Padá do hlubokého kotle, který ještě navštívíme.

Dalším vrcholem na cestě světem horských luk, jak se jmenuje i hřebenová naučná stezka, je Velký Máj s výškou 1386 metrů. Od Vysoké hole jej odděluje mělké sedlo, na jehož východní straně pramení potok Volárka, který kousek od pramene tvoří malý vodopád.

Jak název potoka nasvědčuje, i zde se kdysi dávno pásávalo, a to konečnou potvrzuje i Velký Máj. Jeho jméno totiž vzniklo pravděpodobně jako označení doby, kdy sněhová pokrývka zcela roztála a pasteveci z údolí mohli konečně vyhnat svá stáda na hřebeny hor. Ta zde spásávala bohatě lučiny až do podzimu, kdy byl dobytek zase zaháněn dolů do údolí. O tom, že i zdejší kraj býval dokonce obydlen (dnes je zcela liduprázdný), svědčí záznamy ze starých kronik. Podle nich odešel Léta

Malý kotol

Foto: R. Řehořová

Páně 1779 z velehradského kláštera přímo na vrcholy Jeseníků mladý mnich jménem Töpfer. Usídlil se na hřebeni – v místě tehdy zvaném Tři studánky. Pokud bychom je chtěli lokalizovat dnes, na rozcestníku najdeme jméno Nad Malým kotlem. Tato sniženina mezi Jelením hřbetem a Velkým Májem se v létě jeví jako místo vhodné pro život. Ne však v zimě. Za bouří tudy vítr žene masy sněhu rychlostí hodně přes 100 kilometrů v hodině, a cokoli se mu postaví do cesty, bere s sebou. A tak mnich, který si zde postavil salaš a malý statek, po několika měsících raději toto místo i se stádem ovcí a skotu opustil.

Stopy jeho marného pokusu zde ale kupodivu zůstaly dodnes. Na pravé straně pěšiny značené zelenou turistickou značkou, která míří ze sedla dolů k Františkově myslivně, spatří cvičené oko pravidelné vyvýšeniny základů někdejších staveb. Jsou patrné také na leteckých

Jelení hřbet, Velký Máj, Kamzičník, Vysoká hole
Foto: M. Marek

Potůček pod hlavním hřbenem
Foto: D. Řehoř

Vysoká hole a Kamzičník z Ostružné
Foto: V Lehký

Jelení hřbet, Velký Máj a údolí Merty od Branky Foto: V. Lehký

snímcích na internetu a dokladují, že ani muž stavu duchovního to neměl s jeseníckým počasím jednoduché.

Zachovala se nám ovšem i legenda. Zbožný muž prý jednou seděl na zdejší palouku a rozjímal. Najednou se před ním objevily tři průzračné bytosti. Každá z nich držela v ruce kalich, jedna zlatý, druhá stříbrný a třetí železný. Řekly mnichovi, ať zvolí jeden z kalichů a napije se z něho vody. Muž, který netoužil po tom mít příliš mnoho, ale ani příliš málo, zvolil ten prostřední. Pohár ze stříbra. Sotva polknul první doušek, vytryskl ze země pramen stříbrně křišťálové vody a se svahu začal stékat potok. Traduje se, že mnozí z těch, kdo se napili vody ze zdejšího pramene, spatřili, jak se nedaleko studánky objevila postava starého muže, v jehož tváři zářil úsměv. Někdy je prý možné uvidět mnichovu tvář i na nebi, mezi oblaky nad Jelením studánkou.

Pozoruhodná krajina horských luk je ovšem rájem běžkařů. Přestože zde není udržovaná stopa, cesta na lyžích po jeseníckém hřebeni je zejména za počasí, které nabízí daleké výhledy, opravdovým lákadlem. Jednou se zobrazuje zvlněná krajina sesterského Nizkého Jeseníku na východě, jindy šumperská kotlina vroubená horami Hanušovické vrchoviny, Zábřežské vrchoviny a dalších kopců. Máte-li opravdu štěstí, zhlédnete na východě špičaté kopce Beskyd, na západě naopak vykukuje masiv Králického Sněžníku, Rychlebské hory a dokonce jižní část hor Orlických. Zcela v dále se pak objevuje zvlněná krajina Českomoravské vrchoviny. Panorama je kouzelné jako obrazy starých mistrů.

Dávny mnich nepostavil ovcín v sedle mezi Velkým Májem a Jelením hřbetem jen tak náhodou. Jak už tehdejší název místa napovídá, skutečně je to jedno z mála míst, kde je těsně pod hřbenem možné nalézt vodu. Kromě jednoho z přítoků řeky Merty pramenícího v západní úžlabině pod sedlem na východě pramení kouzelný Kotelný potok, který se v prudkém svahu vrhá střemhlav do sesterského ledovcového karu Velké kotliny – Malého kotle.

Miroslav Kobza: Cestou necestou za tajemstvím Hrubého Jeseníku

Záchranná stanice ve Stránském ošetřila už téměř tři tisíce živočichů

Záchranná stanice ve Stránském má nový přírůstek. Stal se jím vzácný orlovec říční, první dravec tohoto druhu, který se do stanice dostal, a to jen díky všímavosti a velké obětavosti lidí.

Záchranná stanice ve Stránském, kterou vede Petr Schäfer, je vedle poskytování první pomoci zraněným jedincům a jejich léčby vybavena pro odchov nalezených mláďat, případně umělou inkubaci snášek z ohrožených hnízd a návrat mláďat do přírody metodou volného letu nebo po předchozím sokolnickém výcviku. Handicapovaní jedinci, které nelze vrátit do volné přírody, zde nacházejí péči a klid pro důstojné dožití. Areál stanice leží v krásném a klidném koutu jeseňnické přírody.

V záchranné stanici se vystřídalo mnoho orlů – orel mořský, křiklavý, královský, skalní, stepní, ovšem letošní mládě orlovce říčního je v záchranné stanici vůbec poprvé. Našel jej myslivec Josef Köhler v blízkosti elektrického vedení v katastru obce Mostkov u Oskavy. Na malém opeřenci se nepodařilo objevit žádný vnější důkaz zásahu elektrickým výbojem, který by proniknul přes tkáň. Pokud by se tak stalo, pták sice nemusí jevit žádné známky handicapu, ovšem zasažené tkáňe mohou začít nekrotizovat, může přijít například o křídlo nebo stoják a zanedlouho zemřít na otravu krve. Tomu je nutné předejít včasnou amputací ohrožené části. V průběhu tří dnů pozorování na něm však Petr Schäfer nenašel žádné vážnější zranění. Dravec přesto neprijímá potravu, jen pije, a nemá snahu létat.

Na našem území se orlovec říční vyskytuje velmi vzácně poblíž rybníků a jezer, jde o tažného ptáka – specialistu na lov ryb. Váží sice jen 1,5 kg, ale dokáže ulovit kapra o váze až dvě kila a při útoku se často dostává i pod hladinu. Není vzácností, že se při výlovu rybníka najdou velcí kapři, kteří v sobě mají zaseknuty drápy orlovce říčního, kterého kapr stáhnul pod hladinu, utopil jej a tělo následně pod vodou odpadlo.

Orlovec byl přijat do záchranné stanice ve středu 7. září a v letošním roce se stal jejím už 189. pacientem. „Za letošní rok budeme mít na kontě asi tři stovky pacientů. Od vzniku záchranné stanice ve Stránském v roce 2005 je orlovec už dvoutisící devátý šestý zachráněný živočich,“ upřesnil Petr Schäfer podle knihy přírůstků. Za pozornost stojí také mladá sojka, kterou má vedoucí stanice již třetí rok. Jako mládě vypadla za bouřky v Uničově z hnízda. Vykloubila si oba stojáčky, ale dnes už není po zranění ani památka. „Malým třmínkem se mi podařilo spojit stojáčky pod tělem a na deset dnů jsem ji umístil do větší kompotové misky, jejíž rádius nožky držel. Mezitím se při růstu stihly klouby spojit. Protože byla krmena z ruky, zvykla si na přítomnost lidí, a proto nemůže být vypuštěna do volné přírody, nemá přirozené reakce proti predátorům. Sojka je velmi dobrý ptačí alarm, jakmile se něco děje, někdo přichází, okamžitě spustí křik. Pojmenoval jsem ji Ferina. Má snahu některá slova

Orlovec říční v letu se svou kořistí

Foto: Ondřej Prosický

opakovat, své jméno si však upravila v ptačím jazyce na Čiřina, to původní se jí zřejmě nelíbilo,“ komentuje s úsměvem Petr Schäfer.

Dalším stálým nájemníkem jedné z voliér je drobný ptáček kardinál červený, 21–23 cm dlouhý pěvec z čeledi kardinálovitých. Vyskytuje se na okrajích lesů, v parcích, zahradách a v blízkosti bažin v jižní a východní části Severní Ameriky, konkrétně v Mexiku, Belize, Guatemale a na Bermudských ostrovech. „Když jsme hráli s kapelou v Nashvillu v Tennessee, tak jsem ho tam zahlédl ve volné přírodě a moc jsem si ho přál. Koupil jsem si ho až tady u nás. Mám příslibu i samičku, takže budu mít chovný páreček. Tady na zemi ve voliéře se pohybují křepelky čínské. Mám je tu proto, aby se uzdravení nebo odchovaní pěvci, kteří se živí semeny, kromě podávání potravy z ruky také naučili zobat potravu. Jako dobří učitelé slouží právě křepelky čínské, které názorně předvádějí zobání potravy ze země,“ vysvětluje vedoucí záchranné stanice.

Momentálně jsou mezi dočasně nebo trvale handicapovanými obyvateli stanice také vydra, krkavec, výr, dva puštíci, moták pochop, pár káňat lesních, pár poštolek obecných, sojka, dvě ochočená mláďata kuny skalní, dva ježci západní a holub hrivnáč.

Chovné zařízení bylo nedávno kompletně zrekonstruováno, a to díky Lesům České republiky, které podporují Český svaz ochránců přírody, kam je zařazena i Záchranná stanice Stránské v rámci programu Národní síť záchranných stanic pro handicapované živočichy. Stanici ve Stránském v současnosti finančně podporuje Moravskoslezský a Olomoucký kraj, na jejichž území probíhá záchrana dravců a dalších zraněných živočichů. JiKo

Městské muzeum Rýmařov a Galerie OCTOPUS
Vás zvou na výstavu obrazů bosenského malíře
výstavu zahájí Stanislav Diviš 8. října v 16 hodin
hudba Darren Eve

Aldin Popaja
od 8. do 30. října 2016

OCTOPUS
RÝMAŘOV

Zajímavosti z přírody

Dva a půl měsíce s ledňáčky

Bezmála pět let jsem se pokoušel o snímky ledňáčků na řece Moravici. Nikdy předtím jsem takový fotografický maraton neuskutečnil. Když se mi nedařilo na domácí půdě, jel jsem za výbornými kamarády, fotografy a znalci přírody do Chebu na říčku Odavu. Tam se mi po několika dnech a hodinách čekání konečně podařilo vyfotit tento drahokam. Jenže doma je doma a vyfotit ledňáčka na Moravici je úplně něco jiného. Toho jsem se nevzdal a vymýšlel dál, jak nad ledňáčkem vyrát. Neznám milovníka nebo fotografa naší přírody, který by po takovém snímku netoužil. Zná mnoho lidí, kteří jsou při svých výpravách do přírody unesení jen z toho, že ho vidí prolétnout. Tento nádherný a ta-
juplný tvor je důvodem, abych o něm napsal pár řádků.

Za největší klenot našich vod se bezesporu považuje ledňáček říční (Alcedo atthis). Drahokam, kterého málokdo z nás viděl na vlastní oči. Dokonce ho delší čas pozorovat je veliký kumšt, zjistit, jak se chová, jak žije, jak loví se za jednu roční sezónu snad ani nedá. Nejprve jméno – proč ledňáček říční? Karel Hudec a Jan Hanzák v knize *Světlem zvířat* podávají toto vysvětlení: jde o špatný překlad z němčiny. Ledňáček vznikl nevhodným překladem německého jména Eisvogel, jež původně neznamenovalo „lední pták“ (Eis = led), nýbrž „modrý pták“. Rozhodně výstižněji by zněl název rybařík. O latinském názvu píše odborník a znalec ledňáčků Jan Halady v knize *Drahokam na Dyji – Rok ledňáčka*: rodový název Alcedo je starým latinským slovem, označujícím jej tak již od antiky, druhové jméno atthis pak zdědil po přítelkyni básnířky Sapfó z ostrova Lesbos, stejně krásné jako on sám.

Ledňáček říční (obecný) je jediným zástupcem této podčeledi žijícím u nás. Barva jeho peří se nám zdá při každém pohledu a při každém pohybu jiná. Jiné světlo, jiný odstín. Příroda mu nadělila neskutečné zbarvení. Popíší to ze svého pozorování na řece Moravici. Kdekoliv zasedne do stromu a nevidíte ho přímo zasednout, nenajdete ho. Ve většině případů sedá do větví košatých stromů zády k řece a překrásně svítivá modravá zeleň hlavy, křídelních krovek a tyrkysová modř zadní části těla až k ocasním prátkům perfektně splýne s každým lístkem stromů rostoucích na březích řeky. Když zasedne obráceně a vy ho pozorujete proti hladině, cihlově oranžová barva jeho hrudi ledňáčka zamaskuje v odrazu světla na hladině. Opravdu je veliký problém tohoto nádherného opeřence ve větvích spatřit. Člověk musí být soustředěný a ostrážitý. Jakmile soustředěnost opadne únavou, pak ho lze zahlédnout jen v letu jako nízko letící modrozelenou raketu nad hladinou řeky. To se pak divíte, kde se vzal a jak dlouho tady seděl. Říkáte si, příště ho uhlídám, neuhlídáte. Zdálnivě dlouho trvá jeho návrat, netrvá, jen prostě a jednoduše přiletí z opačné strany. Znovu si myslíte, to není možné, jasně jste ho viděli odlétnout opačným směrem. Jednoduše jste ho přehlédli, když kolem vás prolétnul a ani nepískl. Takové skvělé zbarvení ledňáčkoví příroda nadělila.

Hnízdění u ledňáčků probíhá od dubna až do září, záleží na nadmořských výškách. U nás je schopen zahnízdít i třikrát do roka. Hnízda, respektive nory si hloubí v březích řek asi osmdesát centimetrů nad hladinou, dlouhé sedmdesát až sto centimetrů, o průměru kolem šesti centimetrů. Na tvorbě nory se podílejí oba partneři stejným dílem. Byl jsem

Dospělý ledňáček

svědkem, když si hloubili noru více jak metr nad hladinou řeky. Noru hloubí svým dlouhým zobáčkem a nožičkami hlínu vyhrabávají ven. Na konci nory vytvoří malou komůrku, do které samička snese sedm malých bílých vajíček. Na vajíčkách sedí tři týdny. Po vylíhnutí komůrku rodiče vystylají vývržky z ryb, aby vylíhla mláďata nebyla na studené holé hlíně. V moudrých knihách se píše, že se střídají při sezení oba. Není to úplně pravda. Pozorování mi potvrdilo, že sedí samička a sameček ji během hnízdění krmí. Po vylíhnutí samička zasedne do nové nory, kterou mezitím sameček nachystá. Sameček dalších dvacet tři dní jen krmí. První dny holátkům nosí drobný hmyz, později rybky do velikosti jejich těla. Rybku vždycky po ulovení usmrtí tak, že s ní praští o větvičku, pak ji v zobáčku pomačká, aby rozdrtil její kůstky, a poté ji obrátí hlavičkou směrem ze zobáku ven. Proč? Protože by ostré ploutevní kůstky a hřbetní ploutev rybky pořezaly vnitřní ústrojí ptáčků. (Tak se dá také poznat, jestli rybku, kterou ledňáček ulovil, bude mít pro sebe, pro družku, nebo pro mladé, dospělí pozřou rybku až do velikosti dvanácti centimetrů). Čím jsou vylíhla mláďata starší, tím častěji sameček krmí. Intervaly krmení se pohybují kolem čtyřiceti minut. Nikdy se nestane, aby jeden z mladých dostal sousto dvakrát po sobě a druhý nic. Točí se jako na kolotoči, jeden dostane a u vchodu do komůrky uvolní místo dalšímu. To se opakuje, dokud nejsou všichni nakrmení. Povelem pro krmení je zřejmě ledňáčkův pronikavý hvízd (tsíí-tsííí). Pokaždé, když přiletí k noře, silně hvízdne a stejně tak, když opouští noru nebo letí lovit. Prásknutí je nepřeslechnutelné. Ovšem když je u nory ledňáček rušen, dovede se chovat naprosto tiše a dokonce změni místa k odsednutí i odpočinku.

Když přijde čas, aby dorost opustil noru, sameček je okamžitě a nekompromisně nutí k samostatnosti a vyhání je ze svého teritoria. Jejich teritorium dosahuje až pěti kilometrů. Při vylétnutí z nory přežije jen třicet až padesát procent mladých, někteří nezvládnou první vzlet a utopí se. Píše se, že sameček mladé v blízkosti nory den dva přikrmuje. Zase to tak úplně neplatí, sameček je schopen mláďata vyhnat opravdu ve velmi krátkém čase. Věnuje se krmení dalších vylíhlych mláďat v další no-

Krmící sameček

Mladý ledňáček

ře o několik desítek metrů dál po řece. Poslední jejich hnízdění by se mělo poznat tak, že se ke krmení mládat přidá i samička.

Při každém vylétnutí z nory se ledňáček opláchně, zasedne na odsedací větvičku v blízkosti nory, kterou si před hnízděním oblíbil. Opláchnutí provádí tak, že za prudkého letu sebou pleskne o hladinu, zbaví se nečistot, které vytékají z nory, a na odsedací větvičce provádí sušení a rovnání peří. Rybky loví z převislých větví stromů. Také není pravda, že loví z výšky kolem jednoho metru a jen v klidných vodách, meandrech a podobně. Sám jsem ledňáčka viděl lovit ze čtyř metrů, dokonce v řece se silným proudem, s nízkou hladinou vody a i v blízkosti své nory. Umí se přizpůsobit!

Mezi samičkou a samečkem je nepatrný rozdíl, kterého si jen tak nelze všimnout, a to ve zbarvení spodní části zobáčku. Samička má spodní část červenou, sameček černou. Mladí ptáci mají zobáček kratší a hlavně mají stojáčky – nožičky černé. To jsou základní rozpoznávací znaky. Zajímavé je, že je ledňáček velice nesnášenlivý. Ve svém okolí nesnese nikoho! Občas je schopen tolerovat skorce vodního a konipasa horského. Dalším tvorům se z dálky vyhýbá a skrývá nebo je vztekle vyhání. Když zjistí, že se mu v blízkosti loviště stále někdo pohybuje, snadno loviště změní. Když je často rušen u své nory, okamžitě změní místo k odsednutí, dokonce ho dovede nepravidelně střídát a do nory zalétá těsně zpod břehu řeky, aby byl co nejméně nápadný.

Jeho největším predátorem je tchoř, lasice hranostaj, kolčava a poslední roky norek americký!

Dodatek – ledňáček říční neolétá. Když zamrzají jeho loviště, slétává po říkách do teplejších lokalit, kde voda nezamrzá a je schopen lovit. Je prokázáno, že zimu přežívá zhruba jen padesát procent jedinců.

Jak již jsem se zmínil, trvalo mi bezmála pět let, než jsem našel hnízdíště ledňáčka na řece Moravici. Je pravdou, že jsem se hledání těchto ptačích ozdob nevěnoval tak intenzivně jako loni. Letošního roku mi usnadnilo pozorování to, že si vybudovali noru na stejném místě a starou opravili. Já jen musel opravit kryty z loňského roku a nachystat odsedací větvičky. Strávil jsem na řece téměř každou volnou chvíli v průběhu dvou a půl měsíce. Střídal jsem kryty podle světla, podle ledňáččích nálad a podle toho, v které noře měli právě mladé. To, co jsem viděl, co jsem zažil, by dalo na knihu.

Dovolím si vás pozvat na jednu z mnoha vycházek k řece Moravici za ledňáčky. Byl pracovní den, měl jsem ranní směnu a venku přivalové deště, bouřka a tahle slota ne a ne přestat. Mladí ledňáčci podle mých propočtů měli zakrátko opouštět noru a já chtěl být při tom. Večer jsem vzal vybavení a i v nepříznivém počasí šel k řece. Usedám do jednoho krytu, plný očekávání sleduji, co se bude dít. Po hodině ani pírkou, ani písknutím. Hlavou se mi honí všelijaké myšlenky. Ledňáčci vylétli z no-

ry a v takovém počasí nezvládli první vzlet, utopili se, řeka je kalná, hladina nadměrně stoupla a její dravost ničí vše, co jí do cesty přijde. Ne, takovou myšlenku jsem hned zahnal. Vzápětí další černé myšlenky, zlikvidovala je škodná, je jí v okolí dost, našla je nějaká šelma a vyplenila hnízdo. Po další hodině balím věci a zdrcen jdu domů.

Ráno jsem musel do práce, další den, kdy nemohu k řece. Počasí se zklidnilo, nedalo mi to a vzal jsem si půlden dovolené. Spěchal jsem znovu do království ledňáčků. Po půlhodinovém čekání tentokrát z jiného krytu spatřuji ledňáčka, jak zalétl pod břeh deset metrů proti proudu. Veškerou pozornost jsem věnoval novému místu. Zakrátko to ledňáček zopakoval. Ulevilo se mi a hned se mi dostalo vysvětlení, že mladí z první nory jsou pryč a starostlivý táta krmí v druhé noře. Okamžitě jsem opustil kryt a z dálky čekal, až ledňáček opustí noru a odlétne někam lovit. V rychlosti jsem si našel místo k čekané a přes větvičky přehodil maskovací síť, jenom mi chyběla větev, na kterou by ledňáček sedal při opuštění nory. Znovu čekání na odlet a okamžitá improvizace, zapíchnutí větvičky do mé blízkosti a nedaleko od jeho nory. Povedlo se. Čekám téměř čtyřicet minut. Najednou silné písknutí a je tam! Sedí na větvičce i s ulovenou rybkou, závěrka cvaká, ledňáček nic netušíc pózuje. Zalétá do nory, chvíli nic a znenadání plácnutí o hladinu a drahokam sedí znovu na mojí větvičce. Náhdera, dělám sérii fotek a tatík nových přírůstků odlétá za další kořistí.

Nečekám dlouho, na větvičce sedí ledňáček. To není možné, teď odletěl a najednou sedí znovu tady. Zaostřím a fotím, v hledáčku vidím, že něco není v pořádku. Ano, je to mladý junior nedávno vylítnutý z prvního hnízdění. To je skvělé zjištění, ledňáčci žijí a zdržují se v blízkosti rodičů. Než přilétl jeho otec, předvedl mi nádherné představení, které se fotit ani nedá. Předváděl se ze všech stran, koupel, urovnávání peří, prostě podívaná. Dokonce se pokusil i o lov rybky, neúspěšně, bude ho to stát ještě mnoho pokusů, než se naučí postarat se sám o potravu, ale naučí se.

Jakmile přilétl senior, okamžitě se mladý dožadoval svačiny, jenomže se nedočkal. Rybka, se kterou přilétl dospělý, mu nepatřila, patřila mládeži v noře a také to dal táta jasně najevo. Prudce na něho několikrát nalétl a vyhnal ho pryč. Dospělý ledňáček usedl na větev, porovnal rybkou v zobáčku a vmžiku zalétl do nory nakrmit další čekající hladový krk. Tento den jsem si s ledňáčky náramně užil. Zavládla spokojenost, že se podařilo ledňáčci mládeži zdárně vstoupit do života a že staří znovu zahnízdili a ještě k tomu v blízkosti první nory. Dodám, že další hnízdění dopadlo úspěšně a mladí se mají čile k světu.

Byla to jedna z nejkrásnějších vycházek a nádherné dva a půl měsíce strávené s těmito nádhernými drahokamy našich vod u řeky Moravice.

Fota a text: Václav Vašíček

Pár slov... o trablech se vzděláním

Září je v naší zemi navzdory krásám babího léta strastiplným obdobím pro dvě skupiny lidí – pro študáky a kantory (jak by potvrdil „tvůrce bez odpovědnosti, který kazil mladou inteligenci recesi“ Jaroslav Žák, autor stejnojmenné knihy). Hned na jeho počátku se totiž musí přepnout z prázdninově odpočinkového módu do pracovního, což je stojí nemalé úsilí. Mnoho učitelů proto preventivně pracuje i v době své dovolené, samozřejmě mimo svůj hlavní obor. Zlé jazyky sice tvrdí, že je to kvůli zvýšení sociálního standardu, ale my zkušení víme, že jde o součást boje s dnes tak módní prokrastinací. Poučen léty praxe rozhodl jsem se, že letos bude součástí mého přechodu k pracovním povinnostem četba pedagogické literatury. Zvolil jsem publikaci věnující se historii vzdělávání v zemích Koruny české s lákavým názvem *Rákoska v dílně lidskosti*, jež mu navzdory nezkoumá fyzické tresty, ale každodennost vzdělávání od zavedení „všeobecné školní povinnosti“ (pro chlapce i dívky ve věku od šesti do dvanácti let) r. 1774 do konce 19. století. Přiznávám, že při četbě jsem na mnoha místech žasnul až přezasnul (jak by řekla nejmladší ratolest jedné mé kolegyně), a proto se s ctenými čtenáři podělím o některé vybrané lahůdky. Existuje zažitý stereotyp, že v odvěkém zápase študáků proti kantornám (ano, my kolenologové víme, že Amosova „schola ludus“ neznamená „škola hrou“, ale „škola je mač“, což svědčí o bystrém postřehu jak učitele národů, tak i J. Žáka, který tento objev učinil) tahá první skupina za kratší konec provazu. Jde však o hromadně rozšíře-

ný omyl, jak stvrzuje dochovaný nárek neznámého městského učitele kolem r. 1730, v němž stojí: „Žáci vztekají se a zuří po celou hodinu jako blázni, tlukou se v mé přítomnosti a posmívají se mi, převrhnu stůl a lavice. [...] Chci-li je potrestati, vzeprou se mi, uteknou, vlezou pod lavice, vytrhnou mi prut z ruky a postaví se k obraně, napřahují na mne a vyhrožují mi, však že odměna mne nemine... Strašná tato stala se již nesnesitelnou a kámen by se ustrnul nad tím, co zkusiti musím. [...] Všecko počínám s úzkostí. Mám-li jíti do tříd, není mi jinak, než-li jako bych měl jíti mezi samou lítou a vzteklou zvěř..., tato hrozná muka přivodí mi ještě smrt.“

Omluvou pro nevhodné chování školních výtečníků by mohla být osobnost páně učitelova, protože na tato místa se příliš často hlásili lidé ne zcela odborně zdatní a připravení. Až groteskně proto působí dobové svědectví o volbě nového venkovského učitele pro triviální výuku (odpovídající dnešnímu nižšímu stupni ZŠ): „Václav Senohrab, krejčí, stařec šedesátiletý, měl raději zůstat doma. Zpíval 2 písně, hlas má jako bečící tele, také stále upadal do melodií jiných písní. Četl z Josua – hrozně, slabikoval s velkým namáháním, velké T mu bylo kamenem úrazu. Z rozumu 3 otázky – zůstal na holičkách. Maje čísti 3 rukopisy, přiznal se, že neumí. Z diktanda napsal velmi obtížně 3 slova – k nepřechtení. Počítati neuměl docela nic, počítal na prstech jako malé dítě. Bylo mu řečeno, že jednal zpozždile, hláse se k porotě, což sám slze a vzlykaje přiznal.“

Dlužno podotknout, že vrchnost o vzdělané poddané nestála ani na počátku 19. století, kdy změny vzdělání zakotvené v Schulkodexu (1805) odstraňovaly z triviálního vzdělávání výuku tzv. reálií (dějepisu, zeměpisu ad.) a škola měla sloužit tomu, aby se žactvo „při práci životní nemátlo, aby s osudem svým bylo spokojeno“. Řečeno jinak – nadměrné znalosti by v poddaných mohly vyvolávat „nespokojenost s jejich životními podmínkami a vyhlídkami“. (Nepřipomíná vám tahle strategie něco důvěrně známého?) Analogicky vypadala i péče o školní budovy – ve vsi Stankově byl r. 1803 patron tamní školy upozorněn na to, že „...stavení hrozí spadnutím a že se nelze vyhnouti jeho obnově“. Výsledkem byl fakt, že ještě po více než 50 letech od zjištění havarijního stavu se ve škole vyučovalo, aniž by se konala nějaká přestavba – propadlé stropy se odstranily, trouchnivé trámy podepřely. Pikantní je, že školu tvořily pouhé dvě místnosti o celkové výměře 73 m² – ty měly stačit pro 500 žáků!!!

Věru nevesely, truchlivy byly tyto doby. Nostalgickou slzu jsem však zamáchl při líčení poměrů na měšťankách a gymnáziích v 70. letech 19. století. Tehdy bylo totiž běžné, že starší studenti, především maturanti, chodili před vyučováním i během něj k lahůdkáři na skleničku malaga nebo i něčeho ostřejšího. Věřilo se totiž, že alkohol posiluje paměť a je prevencí proti tuberkulóze, která si často vybírala daň právě mezi mladými lidmi. Paradoxem bylo, že učitelé, kteří jinak bránili studentům v návštěvě kaváren, sešli se s nimi ve výčepu nad sklenkou aperitivového vína, anýzovky nebo žitné. Josef Quido Šimek, lahůdkář z Litomyšle, uvádí ve svém vzpomínkovém rukopise, že „těž často přicházel profesor a spisovatel Alois Jirásek a někdy i profesor a spisovatel Šmilovský. Jejich příkladu následovali mnozí gymnaziální študiosové, kteří se k nám chodili posilovat v těžkých chvílích učení rostopšinkou, žitnou nebo anýzovkou...“ Jak zajímavá a podnětná setkání pro budování interpersonálních vztahů to tenkrát mohla být! Dnes ve školním bufetu nenajdete už ani kofein, kečup, majonézu, dresink nebo hořčici a dát si fritánu po svačině či sklenku vína při obědě, máte za krkem ředitele, bezpečnostního technika a jistotu ztráty zaměstnání. Jak vidno nejen „na chleba a máslo a pivo je pokrok učiněnej mor“...

Buďte tedy ke svým ratolestem i k nám pedagogům (nejen) v září laskaví a radujte se spolu s námi z mírného pokroku v mezích zákona a míry humanizace, jež je nám dáno ve školství zažívat, navzdory všem přetrvávajícím nedostatkům. VlaSt

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Pomník rumunského pilota navštěvují letci každoročně	str. 6
Volby 2016	str. 7

Odbory MěÚ informují

Výzva pořadatelům sportovních, kulturních a jiných společenských akcí	str. 9
---	--------

Zdravotnictví

Ordinace oznamuje změnu lékaře	str. 10
--------------------------------	---------

Městská knihovna Rýmařov

Aplikace Včelka – trénink čtení na počítači	str. 15
---	---------

Připomínáme si – 70. výročí odsunu a dosídlení pohraničí

Václav Šumpolec: Vzpomínám jen na to dobré	str. 16
--	---------

Organizace a spolky

Extrémní hasičská soutěž prověřila fyzickou i odhodlanost	str. 18
Romský festival ve znamení tance, hudby a svižného rytmu	str. 19

Z okolních obcí a měst

Tvrdek rozšířil vodovodní řad v obci	str. 21
Pomník v Dolní Moravici připomíná oběti války	str. 21
Trofeo Niké Jeseníky 2016	str. 22
Taneční kurzy v Malé Morávce povede mistryně republiky a účastník Stardance	str. 22

Z historie

Vznik kravařského hradu Strálku a obranná zařízení předhradí	str. 24
--	---------

Sport

Rýmařovskou padesátku absolvovaly přes dvě stovky turistů	str. 27
Lýžaři odstartovali podzimní běžeckou sezónu	str. 28
Matěj Rampula – trojnásobný mistr ČR	str. 28

Foto na titulní straně:

Danuše Kotrlová – Na přelomu léta a podzimu

Aktuálně z města

Pomník rumunského pilota navštěvují letci každoročně

Když se na jaře 2013 v Rýmařově začal natáčet dokument o havárii rumunského letce Gheorghe Banciuleska a jeho zázračném vyléčení v rýmařovské nemocnici, ožil po bezmála devadesáti letech jeden z fascinujících příběhů historie našeho města. Půl roku poté, v říjnu 2013, byl v areálu Podhorské nemocnice slavnostně odhalen pomník odvážného pilota, který je od té doby každoročním cílem návštěvy rumunských letců.

Osudy kapitána Gheorghe Banciuleska, průkopníka rumunského letectví, který se nešťastnou shodou okolností 12. září 1926 zřítil nedaleko Jelení studánky, mezi prvními zmínil Ing. Miloslav Marek v publikaci k 90. výročí zdejší nemocnice (2002). Jeho životní příběh poté čtenářům podrobně přiblížil Mgr. Jiří Karel v RH 17/2013. Z dobových dokumentů a komentářů současných znalců této události natočila rumunská režisérka Anca Filoteanu film, který se promítal v říjnu 2013 v kině při příležitosti slavnostního odhalení pomníku letce v parku rýmařovské nemocnice.

Toto místo bylo pro stavbu pomníku zástupci rumunských leteckých sil vybráno záměrně – právě zde se díky rychlému chirurgickému zásahu tehdejšího primáře MUDr. Julia Boeseho podařilo Banciuleskovi zachránit život. Mechanik Ioan Stoicu náraz dvojložníku do jeseníckého hřebene nepřežil. Pilot měl větší štěstí; přišel sice o nohy, v Rýmařově se ale rychle zotavoval a už měsíc po havárii mohl odcestovat do Bukurešti a po další téměř roční rekonvalescenci se dokonce vrátit k pilotování – jako první letec s protézami místo nohou na světě. Nevšední příběh velké postavy historie letectví si rumunští příznivci aviatiky hrdě připomínají. Každoročně jezdí jeho památku uctít i k pomníku s mramorovým orlem, který se tyčí v areálu rýmařovské nemocnice. V pátek 16. října, na den přesně tři roky po odhalení monumentu a na den přesně devadesát let od okamžiku, kdy směl Banciulescu opustit nemocnici, přijela do Rýmařova skupina zástup-

ců rumunských leteckých sil. Každoročními členy této delegace jsou generál ve výslužbě Iosif Rus, prezident Rumunské asociace pro dějiny letectví (ARPIA), a člen asociace, první nadporučík ve výslužbě Ioan Vulpoi, kteří do České republiky zavítali v rámci ostravských Dnů NATO. „*Naším posláním je podpořit obraz rumunských leteckých sil a prezentovat jejich přínos k rozvoji národního i evropského letectví,*“ přiblížil Iosif Rus asociaci ARPIA a dodal, že náplní její činnosti je také péče o pomníky letectví.

Letos jej při návštěvě Rýmařova doprovázel mladý pilot letounu C-27 J Spartan kapitán Daniel Motoroiu z 90. letecké základny, kte-

rá nese jméno Gheorghe Banciuleska, a tisková mluvčí odboru vzdušných sil rumunského ministerstva obrany nadporučice Laura Catalina Istrate. Rumunská delegace v první řadě zamířila do rýmařovské nemocnice, aby položila květiny u Banciuleskova pomníku, a poté se v doprovodu pracovníků muzea vydala na prohlídku jeho expozice, historického centra města a kaple V Lipkách.

Každoroční návštěva pietního místa zástupci rumunského letectva dokládá, jak je obraz Gheorghe Banciuleska v rodné zemi živý. Prostřednictvím pomníku v areálu nemocnice se jej podařilo včlenit i do povědomí současných Rýmařovanů. *ZN, foto: Laura C. Istrate*

O Z N Á M E N Í

*o dni a místě konání voleb do zastupitelstev krajů
a 1/3 Senátu Parlamentu ČR*

Podle § 15 písmene a) zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně dalších zákonů, a podle § 15 odst. 1 a 2 zákona 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR a o změně a doplnění některých dalších zákonů,

o z n a m u j i

1. Volby do zastupitelstev krajů a 1/3 Senátu Parlamentu ČR se v Rýmařově uskuteční:

7. října 2016 od 14:00 do 22:00

8. října 2016 od 8:00 do 14:00

2. Případné druhé kolo voleb do Senátu Parlamentu ČR se v Rýmařově uskuteční:

14. října 2016 od 14:00 do 22:00

15. října 2016 od 8:00 do 14:00

3. Místem konání voleb do zastupitelstev krajů je:

v okrsku č. 1	místnost osadního výboru, Opavská 45, Janovice, pro voliče bydlící v místní části Janovice
v okrsku č. 2	zasedací místnost Městských služeb, Palackého 11, Rýmařov, pro voliče bydlící v ulicích Javorové, Jesenické, Julia Fučíka, Karla Schinzela, Květné, Na Mokřinách, Národní mimo 2, 4, 5, 9, 13 a 15, Palackého a Podolské
v okrsku č. 3	velký sál Základní umělecké školy, Divadelní 383, Rýmařov, pro voliče bydlící v ulicích Bartákové, Čapkově, Divadelní, Havlíčkově, Jelínkově, Julia Sedláka, Sadové a Sokolovské
v okrsku č. 4	místnost v budově Základní školy, Školní náměstí, Rýmařov, pro voliče bydlící v ulicích Horní, Jungmanově, na náměstí Míru, Národní 2, 4, 5, 9, 13 a 15, na Příkopech a Školním náměstí
v okrsku č. 5	Základní škola, 1. máje 32, Rýmařov, pro voliče bydlící v ulicích Hornoměstské, Lidické a Větrné
v okrsku č. 6	budova Městské knihovny Rýmařov, Sokolovská 25, Rýmařov, pro voliče bydlící na náměstí Svobody a v ulicích Nerudově, Pivovarské, Radniční a 1. máje
v okrsku č. 7	sál restaurace U Khachika, Jamartice, pro voliče bydlící v místní části Jamartice
v okrsku č. 8	velký sál Střediska volného času, Okružní 10, Rýmařov, pro voliče bydlící v ulicích Komenského, Luční, Na Stráni, Nové, Okružní, Polní, Revoluční 1–14, Slunečné, Strálecké a Tomáše Matějky
v okrsku č. 9	místnost osadního výboru, Koliba, Ondřejov, pro voliče bydlící v místní části Ondřejov
v okrsku č. 10	velký sál Střediska volného času, Okružní 10, Rýmařov, pro voliče bydlící na třídě Hrdinů 1–14 a v ulicích Dukelské, Husově, Lipové, Úvoz a Žižkově 1–14
v okrsku č. 11	společ. místnost domu s pečovatelskou službou, Revoluční 30, Rýmařov, pro voliče bydlící v ulicích Bezručově, Máchově, Mlýnské, Opavské, Revoluční 15–30A, Rudé armády, U Kaple, U Lomu, U Potoka, U Rybníka, Vrchlického, 8. května a v místní části Harrachov
v okrsku č. 12	kancelář Diakonie ČCE, třída Hrdinů č. 48, Rýmařov, pro voliče bydlící v ulicích Marxově, Nádražní, Na Vyhlídce, Pod Svahem, Žižkově 17–41, Zahradní, na třídě Hrdinů 15–60 a v místní části Stránské

4. Volič přinese s sebou do volební místnosti hlasovací lístky, pokud je obdržel.
5. Volič je povinen při hlasování prokázat svou totožnost a občanství České republiky.
6. K zajištění pořádku a důstojného průběhu hlasování ve volební místnosti je každý povinen uposlechnout pokynů předsedy okrskové volební komise.
7. Každý volič se musí před hlasováním odebrat do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, jinak mu okrsková volební komise hlasování neumožní.
8. Hlasovací lístky budou každému voliči doručeny nejpozději tři dny přede dnem voleb.

V Rýmařově dne 22. září 2016

Ing. Petr Klouda, starosta města Rýmařova

Informace o způsobu hlasování ve volbách do zastupitelstev krajů a Senátu Parlamentu České republiky v roce 2016

Volby do zastupitelstev krajů ve třinácti krajích České republiky vyhlásil prezident republiky 6. května 2016 svým rozhodnutím publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 138/2016 Sb. Volby do zastupitelstev krajů se konají v **pátek 7. října 2016 od 14:00 do 22:00 a v sobotu 8. října 2016 od 8:00 do 14:00**. Hlasování probíhá pouze ve volebních místnostech na území České republiky. Na území hlavního města Prahy se volby do zastupitelstev krajů nekonají.

Volby do třetiny Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „senát“) ve 27 volebních obvodech vyhlásil prezident republiky 6. května 2016 svým rozhodnutím publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 138/2016 Sb. Volby do senátu se konají v **pátek 7. října 2016 od 14:00 do 22:00 a v sobotu 8. října 2016 od 8:00 do 14:00**. Hlasování probíhá pouze ve volebních místnostech na území České republiky, a to ve volebních obvodech, kde jsou volby do senátu vyhlášeny.

Volič

Voličem je státní občan České republiky, který alespoň ve druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je přihlášen k trvalému pobytu v obci, která náleží do územního obvodu kraje. Ve druhém kole voleb do senátu může volit i občan, který alespoň ve druhý den konání druhého kola voleb dosáhl věku nejméně 18 let.

Občan České republiky, který není přihlášen k trvalému pobytu na území České republiky, nespĺňuje podmínky práva volit do zastupitelstev územních samosprávných celků.

V případě, že se volič v minulosti nechal zapsat do zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským nebo konzulárním úřadem ČR, je automaticky vyškrtnut ze stálého seznamu voličů v místě svého trvalého pobytu na území České republiky. Pokud chce být v případě návratu na území ČR opětovně zapsán do stálého seznamu voličů v místě svého trvalého pobytu, musí požádat příslušný zastupitelský nebo konzulární úřad, v jehož zvláštním seznamu voličů je zapsán, o vyškrtnutí. Potvrzení o vyškrtnutí je třeba odevzdat přede dnem voleb obecnímu úřadu, v jehož územním obvodu má volič místo trvalého pobytu. Obecní úřad poté zruší u zápisu dotyčného voliče údaj o vyškrtnutí; zároveň má volič možnost ověřit si správnost ostatních údajů. Nejzazší možností, kdy lze předložit zmínované potvrzení, je v den voleb okrskové volební komisi, v jejímž obvodu má volič místo trvalého pobytu.

Volební místnost

Ve volební místnosti budou na viditelném místě vyvěšeny hlasovací lístky označené nápisem „vzor“, případná prohlášení kandidáta o vzdání se kandidatury nebo zmocnění o odvolání kandidáta, pokud byla doručena do 48 hodin před zahájením voleb; při zjišťování výsledků voleb se k hlasům odevzdaným pro takového kandidáta nepřihlíží; dále případná informace o tiskových chybách na hlasovacích lístcích s uvedením správného údaje. Volební místnost musí být pro každý volební okrsek rovněž vybavena zákonem o volbách do zastupitelstev krajů a zákonem o volbách do Parlamentu České republiky, který musí být voličům na jejich žádost zapůjčen k nahlédnutí.

Hlasování

Hlasovací lístky pro volby do zastupitelstev krajů jsou barvy šedé a jsou vytištěny pro každou politickou stranu, politické hnutí nebo koalici samostatně. Na každém hlasovacím lístku je uvedeno číslo určené losem. Dodané hlasovací lístky nemusí tvořit úplnou číselnou řadu,

neboť převážná většina kandidujících politických stran, politických hnutí a koalic nekandiduje ve všech krajích. Hlasovací lístky jsou opatřeny otiskem razítka příslušného krajského úřadu.

Hlasovací lístky pro I. kolo voleb do senátu jsou barvy žluté a jsou vytištěny pro každého kandidáta samostatně. Na každém hlasovacím lístku je uvedeno číslo určené losem. Dodané hlasovací lístky nemusí tvořit úplnou číselnou řadu, a to v případech, kdy přihláška kandidáta k registraci nebyla zaregistrována ani na základě přezkoumání soudem. Hlasovací lístky jsou opatřeny otiskem razítka pověřeného obecního úřadu v sídle volebního obvodu.

Hlasovací lístky jsou starostou obce distribuovány voličům nejpozději 3 dny přede dnem voleb (4. října 2016). V případě, že dojde k jejich poškození nebo ztrátě anebo volič zjistí, že nemá k dispozici všechny hlasovací lístky, je možné požádat ve volební místnosti okrskovou volební komisi o vydání nové kompletní sady hlasovacích lístků.

Prokázání totožnosti a státního občanství

Volič po příchodu do volební místnosti prokáže okrskové volební komisi svou totožnost a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky potřebnými doklady, nebude mu hlasování umožněno.

Hlasování na voličský průkaz

Voličský průkaz opravňuje k zápisu do výpisu ze stálého seznamu voličů ve dnech voleb ve volebním okrsku spadajícím **do územního obvodu kraje, kde jsou volby vyhlášeny** a v jehož územním obvodu je volič přihlášen k trvalému pobytu. Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen po prokázání totožnosti a státního občanství tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi; ta jej přiloží k výpisu ze stálého seznamu voličů. Po záznamu ve výpisu ze stálého seznamu voličů obdrží volič od okrskové volební komise prázdnou **úřední obálku šedé barvy** opatřenou úředním razítkem.

Voličský průkaz rovněž opravňuje k zápisu do výpisu ze zvláštního seznamu voličů ve dnech voleb ve volebním okrsku spadajícím **do volebního obvodu, kde jsou vyhlášeny volby do senátu** a v jehož územním obvodu je volič přihlášen k trvalému pobytu. Volič, který nebydlí na území České republiky a voličský průkaz mu vydal zastupitelský nebo konzulární úřad ČR na základě zápisu voliče ve zvláštním seznamu voličů vedeném těmito úřady, může hlasovat v kterémkoli volebním okrsku spadajícím do volebního obvodu, kde jsou vyhlášeny volby a kde zároveň obdrží úplnou sadu hlasovacích lístků. Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen po prokázání totožnosti a státního občanství tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu voličů. Po záznamu ze zvláštního výpisu obdrží volič od okrskové volební komise prázdnou **úřední obálku žluté barvy** opatřenou úředním razítkem.

Způsob hlasování

Po obdržení úřední obálky, případně hlasovacích lístků, vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Pokud se volič odebere do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, nebude mu hlasování umožněno.

V případě krajských voleb v tomto prostoru volič vloží **do úřední obálky šedé barvy jeden hlasovací lístek šedé barvy** pro politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, pro kterou se rozhodl hlasovat. **Na hlasovacím lístku může zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u 4 kandidátů uvedených na též hlasovacím lístku vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost.** Pokud volič dal na hlasovacím lístku přednostní hlas více než čtyřem kandidátům, počítá se takový hlasovací lístek ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice, k přednostním hlasům se však nepřihlíží. Jiné písemné úpravy hlasovacího lístku nemají na posuzování hlasovacího lístku vliv. Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopise, jsou přetřžené nebo nejsou vloženy do úřední obálky.

Volby do zastupitelstev krajů se konají na 1/3 území společně s volbami do senátu; úřední obálka pro volby do zastupitelstev krajů je barevně odlišena od úřední obálky pro volby do senátu, tzn. že **hlasovací lístek pro volby do zastupitelstev krajů šedé barvy musí být odevzdán v úřední obálce barvy šedé, určené pro volby do zastupitelstev krajů**, jinak je neplatný. Je-li v úřední obálce vloženo několik hlasovacích lístků, je hlas neplatný.

V případě senátních voleb volič v prostoru pro úpravu hlasovacích lístků vloží **do úřední obálky žluté barvy jeden hlasovací lístek žluté barvy** pro kandidáta, pro kterého se rozhodl hlasovat. Hlasovací lístek se nijak neupravuje. Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopise, jsou přetřžené nebo nejsou vloženy do úřední obálky. Hlas voliče je neplatný, je-li v úřední obálce vloženo několik hlasovacích lístků.

Po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič úřední obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisí do volební schránky.

Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné. S voličem, který nemůže pro tělesnou vadu vybrat a případně upravit zvolený hlasovací lístek anebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise, a hlasovací lístek za něho upravit a vložit do úřední obálky, popřípadě i úřední obálku vložit do volební schránky.

Hlasování do přenosné volební schránky

Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, avšak pouze v územním obvodu stálé-

ho volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky.

Hlasování mimo volební obvod, kde má volič trvalý pobyt

Aktivní volební právo je ve volbách do senátu podmíněno trvalým pobytem voliče v příslušném volebním obvodu. Volič, který je zapsán ve stálém seznamu voličů na území České republiky, tak může hlasovat ve volbách do senátu pouze v roce, kdy se v jeho volebním obvodu konají volby (viz Seznam volebních obvodů, ve kterých se budou konat volby do 1/3 Senátu Parlamentu České republiky v roce 2016, uveřejněný na webu Ministerstva vnitra pod samostatným odkazem). Volební zákon neupravuje žádný institut, jakým je například korespondenční hlasování. **Proto, nachází-li se volič ve dnech voleb v jakémkoliv důvodu na území jiného volebního obvodu nebo v zahraničí (např. z důvodu hospitalizace nebo služební cesty), jedná se o faktickou překážku ve výkonu volebního práva.**

Výše uvedené neplatí pro voliče, kteří jsou zapsáni ve zvláštních seznamech voličů na zastupitelských nebo konzulárních úřadech České republiky v zahraničí.

Druhé kolo voleb do senátu

Pokud žádný z kandidátů nezíská ve volebním obvodu, kde kandiduje, v prvním kole voleb do senátu (7. a 8. října 2016) nadpoloviční většinu všech odevzdaných hlasů, a nebude tak zvolen žádný z kandidátů, bude se konat druhé kolo voleb. Hlasování bude zahájeno šestý den po ukončení hlasování v prvním kole, tzn. že druhé kolo voleb do senátu proběhne ve dnech 14. a 15. října 2016, ve stejném čase jako při konání prvního kola, tj. v pátek 14. října 2016 od 14:00 do 22:00 a v sobotu 15. října 2016 od 8:00 do 14:00.

Ve druhém kole kandidují pouze dva kandidáti, kteří se v prvním kole umístili na prvních dvou místech. Jestliže se před druhým kolem voleb ve volebním obvodu kandidát své kandidatury vzdá, pozbude práva být volen nebo zemře, postupuje do druhého kola voleb kandidát, který se v prvním kole v konečném pořadí umístil na třetím místě; v takovém případě se druhé kolo voleb koná třináctý den po ukončení hlasování v prvním kole (21. a 22. října 2016).

Hlasovací lístky pro druhé kolo voleb již voličům nebudou dodány předem, ale obdrží je přímo ve volební místnosti ve dnech voleb. Hlasovací lístek a úřední obálka pro II. kolo voleb do senátu jsou barvy šedé.

Podklady: odbor vnitřních věcí MěÚ Rýmařov

Odbory MěÚ informují

Výzva pořadatelům sportovních, kulturních a jiných společenských akcí přístupných veřejnosti

Od 1. října 2016 již nebude možné udělovat výjimku z doby nočního klidu pořadatelům sportovních, kulturních a jiných společenských akcí v důsledku novely přestupkového zákona. Byť tento zákon umožňuje i regulaci rodinných akcí, dosavadní obecně závazná vyhláška č. 02/2012 i ta nově připravovaná s touto variantou nepočítala a nepočítá, tzn. reguluje pouze akce, které jsou přístupné veřejnosti, např. festivaly, plesy, sportovní utkání, dny města apod., a nevztahuje se na rodinné oslavy, jako jsou svatby, promoce apod. Pro rodinné akce i nadále platí doba nočního klidu, která je podle přestupkového zákona stanovena od 22:00 do 6:00.

Podle nové právní úpravy je možné zkrátit dobu nočního klidu pouze ve výjimečných případech za předpokladu, že obec vydá obecně závaznou vyhlášku, v níž musí být tyto výjimečné případy uvedeny natolik určitě, aby se lidé žijící ve městě mohli na tyto výjimky připravit.

Výjimečné případy – akce, které přesahují dobu nočního klidu, musí být vymezeny konkrétním datem nebo datovatelným obdobím, např. velikonoční svátky, Silvestr, první pátek v měsíci srpna, poslední sobota v měsíci únoru atp. Dále je možné konkretizovat akci jejím názvem, ovšem pouze za předpokladu, že jde o akci tradiční (lidé vědí,

že se obvykle koná v určitém období), např. pálení čarodějnic, den dětí, majáles atd., nebo o akci nadregionálního významu, např. dny města, Dřevařské, lesnické a myslivecké dny apod.

Porušování doby nočního klidu dozoruje Městská policie a Policie ČR. Sankce za porušení doby nočního klidu se řídí přestupkovým zákonem a zákonem o obcích.

Novela přestupkového zákona a výklad Ústavního soudu (Pl. ÚS 4/16) nešťastným způsobem zasahují do života obce a pořadatelů, neboť si lze stěžet napláňovat pořádání akce na konkrétní datum se značným předstihem s ohledem na počasí, finanční situaci a řadu dalších problémů s tím spojených. Bohužel právní předpis je třeba respektovat, a proto z výše popsanych důvodů vyzýváme všechny pořadatele veřejnosti přístupných akcí, aby do 24. října 2016 na adresu Odbor školství a kultury, Městský úřad Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov nebo na e-mail sabova@rymarov.cz písemně zaslali tyto informace: jméno, příjmení / název právnické osoby – organizátora, resp. pořadatele akce, název akce, termín konání akce, popis akce (společenská, sportovní atp.), místo konání akce, předpokládaný začátek a ukončení akce.

Na akce, které nebudou vymezeny v obecně závazné vyhlášce, se bude

vztahovat doba nočního klidu stanovená zákonem, tj. od 22:00 do 6:00. Obecně závaznou vyhlášku vydává zastupitelstvo města, které se schází podle potřeby, obvykle šestkrát ročně. Jakákoliv změna obecně závazné vyhlášky (doplněním nových akcí nebo změnou termínu

nahlášených akcí) bude moci být projednána a vydána jen v termínech řádného zasedání zastupitelstva, na což by měli pořadatelé při plánování akcí pamatovat.

Mgr. Monika Krykorková, vedoucí odboru živnostenského úřadu

Zdravotnictví

Ordinace oznamuje změnu lékaře

Vážení čtenáři,

jmenuji se Ondřej Strnadel a jsem praktickým lékařem pro dospělé. Od srpna 2016 jsem převzal rýmařovskou ordinaci MUDr. Jany Strnadelové. Pro odstranění pochybností – jsem synem paní doktorky. Vystudoval jsem fakultu všeobecného lékařství v Brně na Masarykově univerzitě a v roce 2014 jsem složil atestační zkoušku z praktického lékařství.

Jako váš nový praktický lékař se budu snažit o to, aby spolupráce se mnou vedla k vaší spokojenosti. Ordinace zůstává na stejném místě a ordinační doba se také nezměnila. Ordinujeme denně od 7:00 do 14:00, ve středu od 7:00 do 18:00, nabízíme možnost objednání se na určitý čas a přijímáme nové pacienty.

MUDr. Ondřej Strnadel, praktický lékař pro dospělé

Adresa ordinace: Havlíčkova 9, Rýmařov, tel. 554 211 964

Školství

STÁLÁ GALERIE JINDŘICHA ŠTREITA
GYMNÁZIUM A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA, RÝMAŘOV,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA VÝSTAVU FOTOGRAFIÍ

OHLÉDNUTÍ

JINDŘICH ŠTREIT

K 70. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKÉHO GYMNÁZIA V RÝMAŘOVĚ
A K ŽIVOTNÍMU JUBILEU AUTORA

VÝSTAVA BUDE ZAHÁJENA V SOBOTU 1. ŘÍJNA 2016 V 16:00 HODIN
K VÝSTAVĚ PROMLUVÍ AUTOR

PROGRAM OSLAV - SOBOTA 1. ŘÍJNA 2016

07:30 – 13:40 ŠTAFETOVÝ BĚH NA 70 KM. PARK HEDVY

10:00 – 16:00 PROHLÍDKA BUDOVY GYMNÁZIA

16:00 VERNISÁŽ VÝSTAVY FOTOGRAFIÍ J. ŠTREITA V BUDOVĚ GYMNÁZIA

19:00 KONCERT PĚVECKÝCH SBORŮ BERNARDINI A VOX MONTANA

V SÁLE ZUŠ RÝMAŘOV

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Zlatica Strouhalová – Rýmařov	80 let
František Staněk – Janovice	80 let
Miloslava Petřeková – Rýmařov	80 let
Miroslav Spurný – Rýmařov	80 let
Věra Tomešová-Podkujková – Rýmařov	81 let
Marie Šilhánková – Rýmařov	82 let
Věra Stuchlíková – Rýmařov	83 let
Mária Pospíšilová – Rýmařov	83 let
Václav Dutkiewicz – Rýmařov	83 let
Marie Macečková – Rýmařov	84 let
Josef Rozsival – Rýmařov	86 let
Jarolím Ftáček – Rýmařov	88 let
Zdeněk Čermák – Rýmařov	88 let
Pavel Valíček – Rýmařov	88 let
Ludmila Chaloupková – Rýmařov	90 let
Božena Hesová – Rýmařov	90 let

Rozloučili jsme se

Margita Horelicová – Rýmařov	1932
Josef Opluštil – Rýmařov	1970
Zdeněk Zobal – Rýmařov	1940
Anna Cholková – Rýmařov	1945

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Vzpomínka

Motto:

...osud může být těžký a složitý, ale nikdy by neměl být tak krutý, aby rodičům vzal to nejcennější, co jim dopřál, jejich děti...

Když se dnes vysloví jméno **Aleš Orlík**, lidem, kteří ho znali, se vybaví nevléčitelná nemoc a odchod mladého člověka.

Nám, kdo jsme ho milovali, se vybaví člověk, který už v tak mladém věku oplýval těmi nejlepšími lidskými vlastnostmi.

I přesto, že **25. září 2016** uběhne již 30 let ode dne, kdy nás opustil, a většinu jeho vrstevníků už zsednul vlas, nám navždy zůstane v paměti obraz milého a veselého kluka s jiskřivým pohledem, který nás i za svůj krátký život nesmírně obohatil.

Nikdo z nás neví, co je na „druhém břehu“, ale snad existuje a jednou se s ním všichni setkáme.

Vzpomíná celá rodina.

Kdo jste ho znali a měli rádi, přidejte se k nám.

Středisko volného času vás zve na

POČÍTAČOVÝ KURZ začátečníci
Úterý 10:00 - 11:30
PRO DOSPĚLÉ pokročilí
Úterý 17:00 - 18:30
první lekce 11. 10. 2016

Kurz účastníky seznámí s počítačem, programy MS Word, MS Excel, Zoner, Nero a základy obsluhy internetu.

Cestou z restaurace přišel o mobil

O telefon za 14 tisíc korun přišel v neděli 21. srpna muž, který se vydal z baru v Břidličné domů. Cestou vytratil mobilní telefon Samsung Galaxy. Jeho nálezcce majitele nevyhledal a mobil si přisvojil. Za zatajení nálezu přitom hrozí trest vězení až na jeden rok.

Agresivní žena skončila na záchytce

Rýmařovští policisté zasahovali v sobotu 4. září po poledni u incidentu na třídě Hrdinů. Agresivní podnapilá 42letá žena slovně napadla sousedku. Přivolaná hlídka ji zajistila a podrobila dechové zkoušce. Naměřená hodnota alkoholu u ní přesáhla 2,5 promile. Žena strážlivěla na záchytné stanici v Opavě.

Zloděj odnesl náradí z autodílny

Návštěvu zloděje zjistil začátkem září majitel autodílny z Ryžoviště. Pachatel se během jeho nepřítomnosti dostal do dílny a odnesl si sadu náradí a svařovací agregát. Způsobená škoda dosáhla částky 26 tisíc korun.

Hlídka zastavila opilého cyklistu

Policejní hlídka z rýmařovského obvodního oddělení 10. září po poledni stavěla na třídě Hrdinů 59letého cyklistu na horském kole. Podrobila jej orientační dechové zkoušce a na-

měřila mu přes 1,4 promile alkoholu v dechu. Případ policisté postoupili správní komisi odboru dopravy k projednání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

Nehody pod vlivem alkoholu

V sobotu 10. září dopoledne havaroval mezi Rýmařovem a Stránským 47letý řidič renaultu. Během jízdy se plně nevěnoval řízení, náhle dostal smyk, otočil se s vozem kolem osy a narazil do stromu. První pomoc mu poskytl svědek nehody, který zároveň přivolal zdravotnické záchranáře. Na místo dorazili také policisté, kteří řidiče podrobili dechové zkoušce – s pozitivním výsledkem. Způsobená škoda činí 80 tisíc korun.

O týden později, v neděli 18. září, alkohol zapříčinil nehodu mezi Václavovem a Malou Štáhlí. 25letý řidič felicie při průjezdu zatáčkou nezvládl řízení a vyjel do příkopu. Údajně se lekl vozidla, které ho předjíždělo, a strhl řízení vpravo. Policisté mu při decho-

vé zkoušce naměřili přes 1,5 promile alkoholu a zadrželi mu na místě řidičský průkaz. Je podezřelý z přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky.

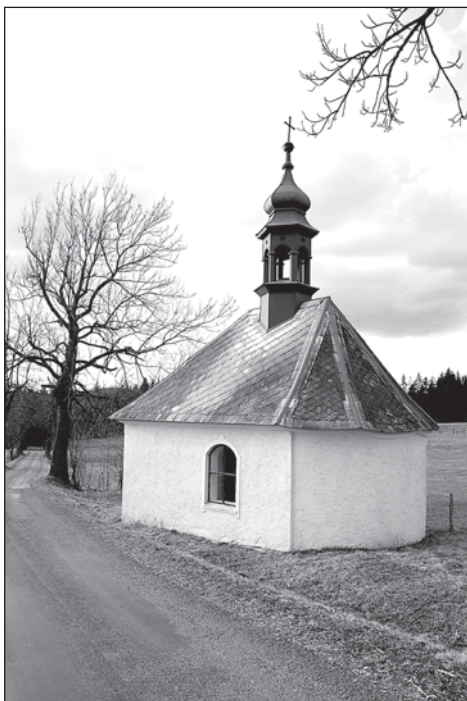
Další okradený houbař

Vloupáním do odstaveného vozidla mnohdy způsobí pachatel větší škodu než samotným odcizením odložených věcí. Sběr hub vyšel velmi drahο majitele vozidla BMW X6, který 14. září odpoledne zaparkoval ve Staré Vsi na lesní cestě ve směru na Žďárský Potok a šel do lesa. Po půlhodině se vrátil a zjistil, že má rozbité okno a že z auta zmizel notebook, který byl odložený na sedačce. Způsobená škoda na notebooku činí 10 tisíc korun, na vozidle ale nejméně 50 tisíc korun.

por. Bc. Pavla Jiroušková
skupina tisku a prevence Bruntál

Detaily

Letošní poznávací soutěž se soustředí na historické nebo zajímavé detaily našeho města a místních částí (Janovic, Jamartic, Harrachova, Stránského a Ondřejova) s přesahem do Staré Vsi, Ferdinandova, Stříbrných Hor a Skal.

V každém z vydání Rýmařovského horizontu 08–21 a 23/2016 uveřejníme jednu fotografii spolu se soutěžním kuponem. Úkolem soutěžících je určit místo, objekt, ulici nebo číslo popisné domu, na kterém se fotografovaný detail nachází. Čím přesněji bude fotografie popsána, tím lépe. Čtenáři, kteří odhalí nejvíce objektů (nemusí uhádnout všechny), budou zařazeni do slosování o zajímavé ceny a předplatné Rýmařov-

ského horizontu na rok 2017.

Soutěžní kupony vystříhnete a zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do schránky u vchodu do Střediska volného času na Okružní 10, případně zaslat na redakční e-mail rymhor@seznam.cz. Přijímají se i kopie kuponů.

Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v Rýmařovském horizontu 23/2016. Kupony můžete zaslat jednotlivě nebo všechny najednou do 5. ledna 2017. Jména výherců budou uveřejněna v prvním vydání Rýmařovského horizontu 13. ledna 2017. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH! Soutěž připravili JiKo a Miloslav Marek

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 10

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefonní kontakt

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

ZÁJMOVÉ KROUŽKY SVČ RÝMAŘOV 2016 - 2017

406	Africké bubny – pok.	M. Fidler	od 10 let	ST	13:30–15:00	SVČ	400 Kč	14.09.2016	8
406	Africké bubny – pok.	M. Fidler	od 10 let	ST	15:30–17:00	SVČ	400 Kč	14.09.2016	obsaz.
406	Africké bubny – zač.	M. Fidler	od 10 let	ÚT	14:00–15:00	SVČ	400 Kč	13.09.2016	8
406	Africké bubny – zač.	M. Fidler	od 10 let	ÚT	15:00–16:00	SVČ	400 Kč	13.09.2016	8
413	Badminton	R. Šašinka	od 10 let	PO, ST	17:00–18:30	těl. gymn.	400 Kč	05.09.2016	obsaz.
415	Break dance ml.	M. Skoupil	8–18 let	PÁ	15:00–17:00	SVČ–vs	400 Kč	23.09.2016	15
408	Florbal	M. Hnát	6.–9. tř.	ČT	16:00–17:00	těl. gymn.	400 Kč	22.09.2016	15
409	Florbal	M. Hnát	dorost	ČT	17:00–19:00	těl. gymn.	400 Kč	22.09.2016	15
407	Horolezecký	J. Vala	3.–9. tř.	PO	14:30–16:00	SVČ	400 Kč	19.09.2016	12
435	Horolezecký profi	J. Vala	8–18 let	ČT	16:00–17:30	SVČ	400 Kč	22.09.2016	12
407	Horolezecký st.	J. Vala	15–18 let	PO	16:00–17:30	SVČ	400 Kč	19.09.2016	12
401	Informatika	J. Vala	od 3. tř.	ÚT	14:00–16:00	SVČ	400 Kč	20.09.2016	12
102	Keramická plastika	E. Kudláková	4.–6. tř.	PO	14:00–15:30	SVČ	500Kč/pol.	12.09.2016	12
104	Keramicko výtvarný ml.	E. Kudláková	1.–4. tř.	ST	13:45–15:15	SVČ	500Kč/pol.	14.09.2016	12
105	Keramicko-výtvarná dílna	E. Kudláková	Od 6. tř.	PO	16:00–17:45	SVČ	500Kč/pol.	12.09.2016	10
106	Keramicko-výtvarný ateliér	E. Kudláková	4.–7. tř.	ÚT	14:00–15:30	SVČ	500Kč/pol.	13.09.2016	12
103	Keramicko-výtvarný ml.	E. Kudláková	1.–4. tř.	PÁ	13:30–14:45	SVČ	500Kč/pol.	16.09.2016	12
101	Výtvarný s keramikou	E. Kudláková	4.–6. tř.	ČT	14:00–15:30	SVČ	500Kč/pol.	15.09.2016	12
110	Kreativní dílna	J. Štolfová	od 5. tř.	ST	16:30–18:00	SVČ	500 Kč / pol.	14.09.2016	10
210	Kulturistika	J. Jablončík	dorost	PO, ST	17:30–19:00	SVČ pos.	550 Kč	19.09.2016	12
211	Kondiční cvičení	M. Pavlová	žáci + dorost	čt	14:00–15:30	SVČ pos.	400 Kč	15.09.2016	12
403	Lukostřelba	J. Vala	od 3. tř.	ST	14:00–15:15	těl. Horn.	400 Kč	21.09.2016	8
403	Lukostřelba	J. Vala	od 5. tř.	ST	15:15–16:30	těl. Horn.	400 Kč	21.09.2016	8
404	Lyžařský	S. Gerhardová	od 6 let–2. tř.	PO, ČT	16:00–18:00	Flem. zah.	600 Kč	05.09.2016	15
404	Lyžařský	M. Valová	2. tř.–3. tř.	PO, ČT	16:00–18:00	Flem. zah.	600 Kč	05.09.2016	15
404	Lyžařský	T. Gerhard	4. tř.–5. tř.	PO, ČT	16:00–18:00	Flem. zah.	600 Kč	05.09.2016	15
302	Taneční sk. Move2you – děti pok.	P. Čechová	9–12 let	ÚT PÁ	15:00–16:30	SVČ–ts SVČ–ms	400 Kč/pol.	06.09.2016	obsaz.
304	Taneční sk. Move2you – děti zač.	P. Čechová	9–12 let	ÚT	16:30–17:30	SVČ–ms	300 Kč/pol.	20.09.2016	20
301	Taneční sk. Move2you – hlavní	P. Čechová	od 15 let	PO, ST, PÁ	17:00–19:00	SVČ–ms	500 Kč/pol.	05.09.2016	obsaz.
305	Taneční sk. Move2you – junioři zač.	P. Čechová	12–18 let	ÚT	17:30–18:30	SVČ–ms	300 Kč/pol.	20.09.2016	20
306	Taneční sk. Move2you – mini pok.	P. Čechová	5–8 let	PO, ST	15:00–16:00	SVČ–ms	400 Kč/pol.	05.09.2016	obsaz.
303	Taneční sk. . Move2you – mini zač.	P. Čechová	5–8 let	PO, ST	16:00–17:00	SVČ–ms	300 Kč/pol.	19.09.2016	20
208	NEILA – Orient. tanec – vyuuka techniky	D. Gajdošová	4–7 let 6–11 let	ÚT	14:30–16:30	SVČ–ms	400 Kč	13.09.2016	15
203	NEILA – Orient. tanec – Annidia	A. Cimbotová K. Cimbotová	12–15 let	PÁ	14:00–16:30	SVČ–ts	400 Kč	09.09.2016	15
204	NEILA – Orient. tanec – Annidia	A. Cimbotová K. Cimbotová	sóla, dua	ČT	15:30–18:00	SVČ–ts	400 Kč	08.09.2016	15
206	NEILA – Orient. tanec – Annidia	A. Cimbotová K. Cimbotová	16 let a více	PÁ	16:30–19:00	SVČ–ts	400 Kč	09.09.2016	15
201	NEILA – Orient. tanec – Jasmínky	P. Najdeková	4–7 let	ČT	15:30–17:00	SVČ–ms	400 Kč	08.09.2016	15
202	NEILA – Orient. tanec – Šeherezádky	M. Štefelová	8–11 let	PO	15:30–17:00	SVČ–ts	400 Kč	12.09.2016	15
402	PC hry	J. Vala	od 3. tř.	ČT	14:00–16:00	SVČ	400 Kč	22.09.2016	12
107	Sluníčko – herna	M. Beránková	rodíče + děti	ÚT	9:30–11:00	SVČ	500 Kč/pol.	13.09.2016	15
121	Sluníčko – herna	M. Beránková	rodíče + děti	ČT	9:30–11:00	SVČ	500 Kč/pol.	15.09.2016	15
108	Sluníčko pro nejmenší	M. Beránková	rodíče + děti	ST	9:30–11:00	SVČ	500 Kč/pol.	14.09.2016	15
109	Společenský tanec	L. Sobek, V. Řihová	od 9. tř.–SŠ	PÁ	17:30–20:00	SVČ	700 Kč/pol.	16.09.2016	30 párů
411	Stolní tenis	B. Mičulková	8-13 let	ČT	17:00–18:30	SVČ–vs	400 Kč	29.09.2016	10
405	Šachový	J. Štefanišin	od 1. tř.	PÁ	15:00–17:00	SVČ	300 Kč	23.09.2016	12
436	Volejbal	A. Továrková	13–SŠ	ÚT	19:00–20:30	těl. 1. máje	400 Kč	27.09.2016	15
Dospělí									
437	Badminton	R. Šašinka	dospělí	PO, ST	18:30–20:00	těl. gymn.	1000 Kč/pol.	05.09.2016	obsaz.
118	Francouzština – zač.	K. Coudray	mládež a dosp.	PO	18:00–18:50	SVČ	1200 Kč/pol.	12.09.2016	10
119	Francouzština – mírně pok. a pok.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	19:00–19:50	SVČ	1200 Kč/pol.	13.09.2016	10
417	Inf. pro dospělé – pok.	J. Vala	dospělí	ÚT	17:00–18:30	SVČ	450 Kč/pol.	11.10.2016	12
416	Inf. pro dospělé – zač.	J. Vala	dospělí	ÚT	10:00–11:30	SVČ	450 Kč/pol.	11.10.2016	12
114	Italština – zač.	K. Coudray	mládež a dosp.	PO	19:00–19:50	SVČ	1200 Kč/pol.	12.09.2016	10
113	Italština – mírně pok.a pok.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	18:00–18:50	SVČ	1200 Kč/pol.	13.09.2016	10
112	Keramická dílna	E. Kudláková	dospělí	ČT	16:30–19:30	SVČ	500 Kč + popl. za lekci	15.09.2016	obsaz.
115	Keramicko-výtvarný ateliér	E. Kudláková I. Podzemná M. Mičková	dospělí	ÚT	17:00–19:00	SVČ	500 Kč	13.09.2016	10
422	Klub kondičního cvičení		dospělí	PO–PÁ	dle rozpisu	SVČ pos.	50 Kč vstup 500, 700 Kč/3 měs.	01.09.2016	20
116	Klub paličkování	E. Kudláková	dospělí	ST	13:30–16:00	SVČ	100 Kč	14.09.2016	12
205	NEILA – Orient. tanec – Saitah	Š. Kastnerová	dospělí	ÚT	18:00–20:00	SVČ–ts	1000 Kč nebo 50 Kč/hod.	13.09.2016	15
206	NEILA – Orient. tanec – Medusa	M. Kohoutková	dospělí	ČT	18:00–20:00	SVČ–ts	1 000 Kč	08.09.2016	obsaz.
419	Pilates + kond. cvič.	H. Tesařová	ženy + dorost	ÚT, ČT	17:30–18:30 18:30–19:30	SVČ pos.	500 Kč/pol.	04.10.2016	10
420	Stolní tenis	A. Polák	dospělí	ÚT, ČT	19:00–21:30	SVČ	500 Kč/pol.	06.09.2016	10
117	Taneční kurz – 8 lekcí	L. Sobek V. Řihová	dospělí	PÁ	20:00–22:00	SVČ	1400 Kč/pár	14.10.2016	20 párů
440	Volejbal	I. Hofírková	dospělí	ČT	19:00–20:30	těl. 1. máje	500 Kč/pol.	22.09.2016	12
418	Africké bubny	M. Fidler	dospělí	ČT	19:30–21:00	SVČ	800 Kč	15.09.2016	8

Citát: Naděje není přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl – bez ohledu na to, jak to dopadne.
Václav Havel

Cykloklub Stará Ves a Středisko volného času Rýmařov pořádají

Cyklistický přebor žáků MŠ a ZŠ 7. 10. 2016

Kritérium Stará Ves – kino

Prezence od 15:30

Start prvního závodníka 16:00

Kategorie:

Školka

1. - 2. tř. dívky a kluci zvlášť

3. - 4. tř. dívky a kluci zvlášť

5. tř. dívky a kluci zvlášť

www.svcrymarov.cz

Kurz společenského tance

pro 9. třídu a SŠ
Zahájení 16.9.2016, 17:30 – 20:00
12 lekcí, závěrečný ples
Standardní a latinskoamerické tance, základy společenské výchovy
Cena: 700 Kč

Taneční kurz pro dospělé

Zahájení 14.10.2016, 20:00 – 22:00
8 lekcí
Standardní tance, latinskoamerické rytmy, salsa, bachata
Cena: 1400 Kč za pár

Taneční kurz vedou zkušení lektori Libor Soběka a Veronika Řihová
Velký sál Střediska volného času Rýmařov
Přihlášky: na e-mail EKudlakova@seznamez.cz

Známa i neznámá výročí

23. 9. 1901 nar. **Jaroslav Seifert**, básník, nositel Nobelovy ceny (zemř. 10. 1. 1986) – 115. výročí narození
25. 9. **Mezinárodní den neslyšících – slaví se od roku 1958**
25. 9. 1626 zemř. **Mikuláš Dačický z Heslova**, spisovatel a historik (nar. 23. 12. 1555) – 390. výročí úmrtí
25. 9. 1906 nar. **Jaroslav Ježek**, skladatel a klavírista (zemř. 1. 1. 1942) – 110. výročí narození
25. 9. 1906 nar. **Dmitrij Šostakovič**, ruský skladatel a klavírista (zemř. 9. 8. 1975) – 110. výročí narození
28. 9. **Státní svátek ČR – Den české státnosti, výročí zavraždění sv. Václava v roce 929**
30. 9. **Mezinárodní den překladatelů – slaví se na sv. Jeronýma, patrona překladatelů**
30. 9. 1906 nar. **Jaromír Tomeček**, redaktor, autor knih pro děti (zemř. 15. 7. 1997) – 110. výročí narození
2. 10. 1616 nar. **Andreas Gryphius**, německý spisovatel (zemř. 16. 7. 1664) – 400. výročí narození
2. 10. 1946 zemř. **Eduard Bass**, vl. jm. E. Schmidt, prozaik, novinář a kabaretiér (nar. 1. 1. 1888) – 70. výročí úmrtí
3. 10. 1226 zemř. **sv. František z Assisi**, italský řeholník a básník, největší reformátor středověkého duchovního života (nar. 1181) – 790. výročí úmrtí
3. 10. 1901 nar. **František Halas**, básník (zemř. 27. 10. 1949) – 115. výročí narození
3. 10. 1916 nar. **James Herriot**, vl. jm. James Alfred Wight, anglický prozaik (zemř. 23. 2. 1995) – 100. výročí narození
4. 10. **Světový den zvířat – vyhlásilo shromáždění ekologů ve Florencii v den svátku sv. Františka z Assisi, patrona zvířat**
4. 10. 1906 nar. **Ladislav Pešek**, herec (zemř. 13. 7. 1986) – 110. výročí narození
5. 10. 1936 nar. **Václav Havel**, spisovatel, publicista a politik, prezident ČR (zemř. 18. 12. 2011) – 80. výročí narození

Servis služeb

Krytý bazén v Břidličné je uzavřen z důvodu rekonstrukce. O datu otevření vás budeme informovat.

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov

Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov

Potraviný Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy v 13:30. Ukončení posezení 15:30–16:00.

Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termín kavárniček ve druhém pololetí 2016

(každý lichý týden v úterý):

27. 9., 11. 10., 25. 10., 8. 11., 22. 11., 6. 12., 20. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba:

po–pá 16:00–21:00, so–ne + svátky 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma

(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku

do výše 500 Kč za osobu.

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí – pátek: 8:30–12:00 13:00–17:00

sobota: 9:00–12:00 13:00–16:00

neděle: 13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, e-mail: info@rymarov.cz

Galerie Marie Kodovské

Mlýnská ulice č. 21

Expozice otevřena:

Úterý, čtvrtek, sobota 9:00–12:00 13:00–16:00

vyhlašuje
sbírku kabelek pro kabelkový
bazar, který se uskuteční
v Týdnu knihoven.

Kabelky, které chcete věnovat
pro účely bazaru, můžete
nosit do 30. září 2016 přímo
do knihovny.

Kabelkový bazar bude probíhat:
od 3. do 6. října 2016 od 9:00 do
17:00

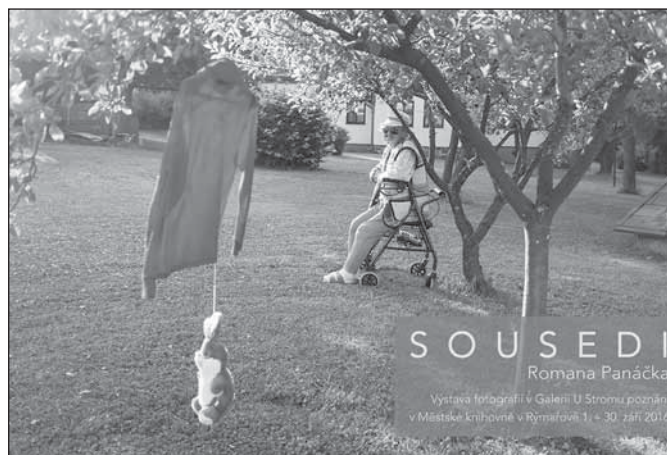
Vás zve na

KNIŽNÍ SKLÁDÁNÍ

KDY: 4. října 2016
KDE: Městská knihovna Rýmařov
V KOLIK: od 17:30 do 19:30

Přijďte nám pomoci zrecyklovat staré knihy a vytvořit si svou vlastní dekoraci.

3.10. - 7.10. 2016

Pondělí 3.10.	Úterý 4.10.	Středa 5.10.	Čtvrtek 6.10.	Pátek 7.10.
Výstava fotografií Jimmy Puda Vernisáž 17,30	Výstava fotografií Jimmy Puda	VU3V	Výstava fotografií Jimmy Puda	Výstava fotografií Jimmy Puda
Kabelkový bazar	Kabelkový bazar	Z	Kabelkový bazar	
Zahájení půjčování stolních her	V 8,00 h. beseda pro děti Klára Smolíková ŘEMESLA	A	V 17,00 h. přednáška M.Hrabica: CO NÁM TĚLO ŘÍKÁ	
Aplikace VČELKA Trénink čtení	Skládáme z papíru v 17,30	V	Katalog v praxi	
Čtenářská amnestie	Čtenářská amnestie	Ř	Čtenářská amnestie	Čtenářská amnestie
Registrace nových čtenářů zdarma	Registrace nových čtenářů zdarma	E	Registrace nových čtenářů zdarma	Registrace nových čtenářů zdarma
Otevřeno 9,00 -18,00	Otevřeno 9,00 -18,00	N	Otevřeno 9,00 -17,00	Otevřeno 9,00 -12,00
		O		

Čtenářské dovednosti dětí se podle průzkumů stále zhoršují. Je čím dál obtížnější udržet pozornost ve třídách a zároveň přibývá dětí, které potřebují individuální přístup. V prostředí inkluzivního školství je obtížné pracovat s velkou variabilitou potřeb a možností dětí.

V naší knihovně jsme proto instalovali aplikaci Včelka, která efektivně pomáhá tento problém řešit. Jedná se o interaktivní cvičení, obrázky, zvuky, animace a pochvaly, které pomáhají udržet pozornost dětí a učít čtení hravou formou. Stačí každému dítěti provést individuální diagnostiku a potom samostatně procvičovat. Aplikace Včelka ušije na míru vhodná cvičení pro dané dítě a podle toho, co dítěti jde a nejde, cvičení dále přizpůsobuje. Městská knihovna nabízí rodičům, aby si se svými malými čtenáři přišli aplikaci zdarma vyzkoušet.

PROVOZNÍ DOBA Po 9:00–18:00, Út 9:00–18:00, **St z a v ř e n o**, Čt 9:00–17:00, Pá 9:00–17:00

Městské muzeum a Galerie Octopus

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Správa CHKO Jeseníky
a Městské muzeum Rýmařov
si Vás dovoluje pozvat na výstavu
soutěžních fotografií

Jak vidím Jeseníky

VERNISÁŽ
v úterý 4. října 2016 v 16:00 hod.
Městské muzeum Rýmařov
Galerie Pranýř

doba konání
4. října - 30. října 2016
Městské muzeum Rýmařov

www.muzeumrymarov.cz

Partneři: LESY ČR, s.p., PRO-BIO Staré Město, AGRITEC Šumperk, HOLBA a.s. Haimšovice, ADRENALINPARK Jeseník, ADA Servis Šumperk, NADACE ČEZ

Stará Janovický zámek
24/9/2016 16:00
VSTUP ZDARMA
OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO
PŘEDSTAVENÍ PROBĚHNE UVNITŘ ZÁMKU
www.starazamek.cz
www.muzeumrymarov.cz

Ilustrace: Jaroslav Šedý
Představení o životě amerického bouřníka Jake LaMotta, jeho slávě, vzestupech a pádech i rezervacím osobního života. Tvrdý rovný chlopi, který nikdy pro nikoho nešel na zám.

Jake LaMotta / Jan Lefner
Joe LaMotta / Petr Sedláček
Viki LaMotta / Anna Poláčková
Irma LaMotta/rovinářka/Anna 48 / Jana Hudečková
režie/scénář / Pavel Gejpal

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Vás zve na:

Přednáška: Ing. Miroslav Hrabica

autor knih o zdraví a lidském hledání,
který také dobrým slovem, radami
i laskavými rukama pomáhá
nemocným ke zdraví a lepšímu životu

CO NÁM TĚLO NEMOCÍ NEBO BOLESTÍ ŘÍKÁ

Co je dobré si uvědomit, když onemocníme.
Vydejte se po stopách nemoci a opravdu se poznejte. Jak snášet
nemoc a jak můžete sami přispět k jejímu vylučení. Rady,
prošby, jednoduché masáže i ukázky možného léčení. Krátce
o vlivu partnerských vztahů na lidské zdraví. Představení knih.

MÍSTO KONÁNÍ, DATUM A ČAS:

Základní umělecká škola

Divadelní 383/10

RÝMAŘOV

čtvrtek 6. října 2016

17:00 – 19:15 hod.

vstupné: zdarma

Blíže: 554 212 566, www.hrabica.cz

Aplikace Včelka

– trénink čtení na počítači

Čtenářské dovednosti dětí se podle průzkumů stále zhoršují. Je čím dál obtížnější udržet pozornost ve třídách a zároveň přibývá dětí, které potřebují individuální přístup. V prostředí inkluzivního školství je obtížné pracovat s velkou variabilitou potřeb a možností dětí.

V naší knihovně jsme proto instalovali aplikaci Včelka, která efektivně pomáhá tento problém řešit. Jedná se o interaktivní cvičení, obrázky, zvuky, animace a pochvaly, které pomáhají udržet pozornost dětí a učít čtení hravou formou. Stačí každému dítěti provést individuální diagnostiku a potom samostatně procvičovat. Aplikace Včelka ušije na míru vhodná cvičení pro dané dítě a podle toho, co dítěti jde a nejde, cvičení dále přizpůsobuje. Městská knihovna nabízí rodičům, aby si se svými malými čtenáři přišli aplikaci zdarma vyzkoušet.

Petra Klimentová

PROVOZNÍ DOBA

Po 9:00–18:00, Út 9:00–18:00, **St z a v ř e n o**, Čt 9:00–17:00, Pá 9:00–17:00

Městské muzeum a Galerie Octopus

Stará Janovický zámek
24/9/2016 16:00
VSTUP ZDARMA
OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO
PŘEDSTAVENÍ PROBĚHNE UVNITŘ ZÁMKU
www.starazamek.cz
www.muzeumrymarov.cz

Ilustrace: Jaroslav Šedý
Představení o životě amerického bouřníka Jake LaMotta, jeho slávě, vzestupech a pádech i rezervacím osobního života. Tvrdý rovný chlopi, který nikdy pro nikoho nešel na zám.

Jake LaMotta / Jan Lefner
Joe LaMotta / Petr Sedláček
Viki LaMotta / Anna Poláčková
Irma LaMotta/rovinářka/Anna 48 / Jana Hudečková
režie/scénář / Pavel Gejpal

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Správa CHKO Jeseníky
a Městské muzeum Rýmařov
si Vás dovoluje pozvat na výstavu
soutěžních fotografií

Jak vidím Jeseníky

VERNISÁŽ
v úterý 4. října 2016 v 16:00 hod.
Městské muzeum Rýmařov
Galerie Pranýř

doba konání
4. října - 30. října 2016
Městské muzeum Rýmařov

www.muzeumrymarov.cz

Partneři: LESY ČR, s.p., PRO-BIO Staré Město, AGRITEC Šumperk, HOLBA a.s. Haimšovice, ADRENALINPARK Jeseník, ADA Servis Šumperk, NADACE ČEZ

Připomínáme si – 70. výročí odsunu a dosídlení pohraničí

Václav Šumpolec: Vzpomínám jen na to dobré

Do Rýmařova jsme přijeli 2. února 1946 ze Slovácka. Můj tatínek Josef Šumpolec byl původně pekařem, vyučil se v Brně. Tam se poznal s mou maminkou Marií, která v Brně sloužila. Odešli pak spolu do jejího rodiště, do Zelené Hory u Vyškova, a v roce 1932 si tam postavili dům s pekárnou. Na Štědrý den toho roku jsem se jim narodil já jako druhý syn, tři roky po bratru Josefovi. Do školy jsme chodili dva kilometry pěšky do Pustiměře, kde byla velká obecná i měšťanská škola. Sem docházely děti z okolních vesnic – Radslavic, Radslaviček, Podivic...

Pak ale přišla okupace a Němci naši vesnici i některé další vystěhovali, aby si tam mohli udělat střelnici. Museli jsme opustit zánovný dům. Tatínek pocházel ze Strážnice, a tak chtěl jít na Slovácko. Odjeli jsme nákladním autem s veškerým nábytkem do Vracova u Kyjova. Tam jsme bydleli v jedné místnosti u strojvedoucího v důchodu. Maminka pracovala u sedláka a tatínek nastoupil ke dráze. Začínal od píky jako dělník a vypracoval se až na vlakvedoucího.

Po válce jsme se už do Zelené Hory vrátit nemohli, náš dům byl vyrabovaný a pekárna zničená. Dům byl během války opuštěný a lidé z něj odnesli, co se dalo, i okna a dveře.

V roce 1946 byl tatínek jako zaměstnanec dráhy přeložen z Veselí na Moravě do Rýmařova, a tak jsme se dostali do pohraničí. Bydleli jsme nejprve v činžovním domě na Nádražní ulici č. 1 a pak otec za peníze z vázaného vkladu koupil dům č. 11 na Husově ulici – stál nalevo od cestičky k autobusovému nádraží. V době, kdy jsme se chtěli z nádražáckého bytu stěhovat, přišel za otcem funkcionář z národního výboru a nabízel mu, že když vstoupí do komunistické strany, dostane lepší dům. Otec ale byl národní socialista.

V domě na Husově ulici před námi bydlel Čech, nějaký krejčí, který ho získal po Němcích. Domek byl pěkný; dole byla kuchyň a dva pokoje, další místnost byla v podkroví. Proti nám byla policejní stanice, v budově dnešního muzea, a vedle nás bydleli Loubovi a Žváček. Všechny tři domky jsou už zbourané – dnes je tam jen tráva.

Do Rýmařova přicházeli lidé odevšad, z celé republiky, ze Slovenska i z Rumunska. Mnozí ale přišli, vyrabovali baráky a zase se vrátili zpátky. Třeba první český starosta (v letech 1946–1947 byl předsedou národního výboru komunistů Ladislav Dragoun, pozn. red.) odstěhoval do Brna na přehradu celou chatu. Stávala vlevo u cesty na

Horní Město, zůstaly po ní jen základy a křoviska.

Když jsme přišli do Rýmařova, bylo mi třináct let. Chodil jsem ještě do školy a tam jsem se skamarádil s některými německými dětmi z rodin, které nešly do odsunu – s Fredym Heinischem, Fredym Telichem nebo Hermanem

Druhá třída obecné školy (1940/1941), malý Václav v první řadě úplně vlevo

Justem. Ze školy jsem uměl docela dobře německy, a tak jsme se domluvili. S Hermanem jsem chodil do třídy. Po škole pracoval v Brokátu, pak se oženil a odstěhoval se do Brna. S Fredym Heinischem jsme si dobře rozuměli, s ním a Kurtem Bartoňkem, dalším zdejším Němcem, jsme se později vídali i jako dobrovolní hasiči. Tři roky jsem chodil na gymnázium, a když ho zrušili a přesunuli do Bruntálu, nastoupil jsem do Brokátu. Pracoval jsem na barevně u inženýra Knorra. To byl také Němec, který tady po válce zůstal, protože textilka potřebovala odborníka.

V roce 1952 jsem šel na vojnu. Narukoval jsem do Znojma, odtud mě poslali na vojenskou školu do Nových Syrovic u Moravských Budějovic a nakonec mě přeložili do Malace na Slovensko, kde jsem zůstal až do konce vojenské služby. V roce 1954 jsem se z vojny vrátil. Asi rok jsem pracoval v kamenolomu v Břidličně, tam se daly vydělat na tehdejší dobu pěkné peníze. Naložili jsme vagon šterku a dostali jsme tři stovky. V té době jsem potkal svou budoucí manželku Marii, zdravotní sestru původem z Hané. Přeložili ji sem z dětské kliniky z Olomouce. Pracovala v dětském domově v Janovicích a poté v rýmařovských jeslích. V roce 1955 jsme se vzali a o rok později se nám narodila dcera Alena. Také se stala zdravotní sestrou.

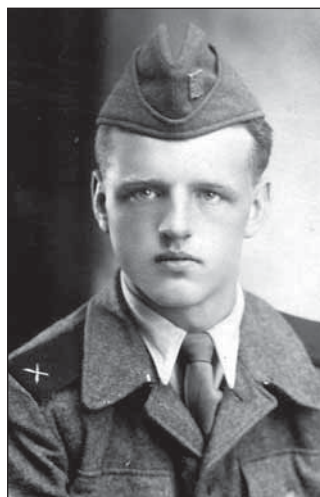
V době, kdy jsem se oženil, jsem nastoupil ke dráze. Stejně jako můj otec jsem začínal jako dělník a postupně se vypracoval na vlakvedoucího na trase z Rýmařova do Valšova. U dráhy jsem zůstal až do důchodu. Železnice se stala osudem i pro mého bratra Josefa. Ten se nejdříve vyučil pekařem, pak šel na vojnu, u armády zůstal deset let, a když ho propustili, šel také ke dráze. Vyučil se zámečnickem v železničním depu v Ústí nad Labem a pak pracoval jako strojvedoucí.

Václav Šumpolec ve slováckém kroji

Dvanáctiletý Václav (6. listopadu 1945), tři měsíce před odjezdem do pohraničí

Během vojenské služby

Jako vlakvedoucí na trase Rýmařov – Valšov

U dráhy to ale bylo úplně jiné než dnes. V Rýmařově nás bylo čtyřicet osm zaměstnanců vlakových čet – osobní i nákladní dopravy, výpravčí, náčelník, pokladník, staniční... Cesta z Rýmařova do Jamartice stála 60 halířů, do Bruntálu 4 koruny, do Olomouce 10 korun a 60 halířů, do Prahy 66 korun, první třídou 99 korun. Dnes je všechno jinak. Na místním nádraží si ani nekoupíte jízdenku, nepodáte si spěšninu, nepošlete zavazadlo.

Po svatbě jsme s manželkou bydleli v podkrovní u rodičů, ale chtěli jsme mít vlastní bydlení. V padesátých letech se muselo žádat o povolení, i když jste kupovali dům od soukromého majitele, a prověřovala nás komise z národního výboru. Koupili jsme domek č. 10 na ulici 1. máje. Částečně jsme ho opravili, ale starat se o dům v dobách, kdy se nedal sehnat stavební materiál a člověk neměl v rodině zedníka, bylo těžké. V roce 1970 jsme proto dům prodali a odstěhovali jsme se do bytu, kde žijeme dodnes. Moji rodiče bydleli v domku na Husově ulici sami, protože bratr zůstal v Čechách, a když oba na konci 70. let zemřeli, pár let jsme jejich dům pronajímali a pak jsme ho prodali Okálu. V 80. letech všechny tři domky (náš, Žváčkův i Loubův) vykoupilo město, zbouralo je a pozemky prodalo.

Rýmařov těsně po válce byl pěkné město, nebyl nijak poničený.

Před domkem na ulici 1. máje (13. října 1967)

S manželkou Marií na rekreaci ve Špindlerově Mlýně (červenec 1959)

Bylo tady všechno. Jen hospod a kavárniček tu za Němců bylo dvatřicet. Z těch dnes existuje už jen hospoda Konečný (U Psa) a Praděd. Vyhlášená byla hospoda U Pátka u nádraží, kam jsme chodili na dobré pivo a výborný guláš, který vařila Pátkova babička. Maso jí dodávali přímo z blízkých jatek. Také obchodů všeho druhu tu byla spousta, krejčích a švadlen, holičů, ševců, kožešnictví, dvě koželužny – jedna dělala usně a druhá podrážky. Místo nich je dnes pekárna a bývalá kravatárna. Za Lenou bývalo koupaliště i s kabinami. Postupně ale všechno zmizelo a dnes je v Rýmařově těžké sehnat ševce nebo holiče.

Do Pradědu, Avionu nebo do Koruny jsme chodili tančovat, v Koruně hrával Boby Čechura. Chodili jsme tančit i do Nového Pole ke

Na rybářských závodech u edrovického rybníku (1996)

Jako dobrovolný hasič, vpravo otec Josef Šumpolec

Na Memoriálu Jana Suka v Rýmařově

Gregrovi do stodoly nebo do Harrachova do Veitovy hospody, tam byl parket venku. V kině se pořádaly plesy, zábavy a vinobraní.

Většinu času jsem ale trávil v práci. Kromě zaměstnání jsem chodil na brigády do výkupu obilovin a do bramborárny. Rozváželi jsme obilí a brambory. Nebo jsem brigádně vykládal na nádraží vagony. Byla to dřina, ale každá koruna byla dobrá. V létě jsem s rodinou jezdil na dovolenou, někdy i do zahraničí – podívali jsme se do NDR, Maďarska, Rumunska, Polska, na Slovensko i do SSSR. A na to jsem si musel právě během roku přivydělat – jak na dovolenou, tak na své koníčky.

Ještě u rodičů a pak v domku na ulici 1. máje jsem choval holuby. K holubářství mě přivedl Ignác Halabica. V Rýmařově jsme pořádali i závody. Od roku 1953 jsem členem sboru dobrovolných hasičů. Jezdili jsme na soutěže do Hodonína, Břeclavi, Znojma, Olomouce, Vsetína, Šumperka a všude jsme vyhrávali. Poháry, které mají místní hasiči, jsou ještě z našich dob. Drželi jsme samozřejmě pohotovost a jezdili k požárům; zbrojnici jsme měli nejdříve za kostelem a pak jsme chodili na brigády stavět zbrojnici tam, kde je dnes.

V roce 1968 mě vlakvedoucí pan Procházka přivedl mezi rybáře. Tady bylo v potocích a rybnících ryb, že se po nich dalo šlapat, jenom těch pstruhů v edrovickém rybníku... Deset let jsem byl u rybářské stráže, měl jsem na starosti úsek mezi Rýmařovem a Velkou Štáhlí. Kromě mě dělali porybné třeba František Filip, Josef Sršeň, Jaroslav Chronek nebo Miroslav Bernátek.

Do pohraničí jsme šli proto, abychom si vybudovali nový život a měli jistotu domova a stálou práci. Nyní, na konci života, mohu říci, že se to celé rodině podařilo.

Rád vzpomínám na své mládí, na místa, kde jsem se narodil a měl většinu příbuzných, ale nyní mohu říci, že Rýmařov je mým pravým domovem. A přes různé obtíže vzpomínám jen na to dobré.

(Z vyprávění Václava Šumpolce zpracovala ZN.)

Organizace a spolky

Extrémní hasičská soutěž prověřila fyzickou i odhodlanost

Sluncem rozpálené náměstí a náročná překážková dráha s několika těžkými úkoly čekaly na hasiče i dobrovolníky, kteří se přihlásili v sobotu 10. září do extrémního závodu o titul Železného hasiče.

Do prvního ročníku soutěže pod názvem *TFA* (Toughest Firefighter Alive – Nejtvrdší hasič přežije) *Rýmařovský železný hasič* nastoupilo šestnáct soutěžících, kteří byli rozděleni do čtyř kategorií. V první kategorii se utkali profesionální a dobrovolní hasiči s aktivním dýchacím přístrojem, kteří jsou absolventy kurzu pro dýchací techniku. Ve druhé kategorii soutěžili dobrovolní hasiči bez aktivního dýchacího přístroje (bez kurzu), třetí kategorií tvořily dobrovolné hasičky a čtvrtou zájemci z veřejnosti a děti.

Soutěžící v první kategorii běželi s dýchací maskou na tváři a zbylé tři kategorie měly dýchací přístroj na zádech pouze jako zátěž. Pro soutěžící byla připravena náročná dráha tvořená devíti překážkami. U první museli projít s dvěma dvacetilitrovými barely přes deset metrů pneumatik, u další museli zdolat průlez, za ním smotat dvě dvacetimetrové hadice, vytáhnout osmdesátikilovou figurínu z osobního auta a přemístit ji na vzdálenost 30 metrů (2. až 4. kategorie na 15 metrů). Následoval výstup na lešení a vytažení dvacetikilového závaží na laně (2. až 4. kategorie 10 kg). Na dalších stanovištích soutěžící čekali manipulace s těžkou palicí, natažení dvou čtyřicetimetrových hadic nebo zdolání dvoumetrové bariéry. Ani poslední úkol před cílem nebyl jednoduchý, soutěžící museli šestkrát otočit velkou pneumatiku a při probíhání cílovou čarou shodit dva kovové válce, které ukončily odpočítávání výsledného času. Podobná trať, ale v mírnější verzi, byla připravena i pro nejmenší závodníky. Děti, které trať zdolaly, byly odměněny drobnými cenami s motivem dráčka Hasíka.

V první kategorii s aktivním dýchacím přístrojem zvítězil Radek Šašína z JSDHO Horní Město, druhý skončil Petr Musil z JSDHO Rýmařov a bronzovou medaili vybojoval Michal Tisoň z Hasičského záchranného sboru Bruntál.

Kategorie s neaktivním dýchacím přístrojem měla dva soutěžící. První skončil Pavel Buriánek z SDH Děřichov u Moravské Třebové, jako druhý Daniel Stolarík z SDH Stará Ves.

Velký obdiv a uznání zaslouží kategorie hasiček. Nejlépe z nich si vedla Michaela Baranová z SDH Česká Ves, stříbro uhájila Natálie Fraisová z SDH Vrbno pod Pradědem a pro bronzovou medaili si doběhla Aneta Mačalíková z SDH Těmešná ve Slezsku.

Zlatou medaili mezi amatérskými soutěžícími vybojoval Martin Veislík, druhý nejrychlejší byl Lukáš Příbyl a bronz získal Jakub Soviš.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Rýmařov připravila pro veřejnost také ukázky hašení hořlavých kapalin, vyproštění osoby z havarovaného vozidla či resuscitaci na cvičné figuríně. Ukázku komentovali Václav Sedláček a Petr Musil ze Záchrané zdravotnické služby. Na své si přišly i děti, které měly možnost se vydovářet v připravené hasební pění.

Organizátoři děkují touto cestou všem sponzorům, kteří akci podpořili.

Velké poděkování patří řediteli Hasičského záchranného sboru Územního odboru Bruntál plk. Jiřímu Patrovskému a veliteli stanice mjr. Bedřichu Horelicovi, kteří celou akci podpořili zapůjčením věcných a technických prostředků, také hasičům z JSDHO Břidličná a SDH Stará Ves, kteří akci pomohli zrealizovat a podíleli se na celém jejím průběhu. Díky paří i všem divákům, kteří přišli na náměstí hasiče povzbudit a vytvořili tak závodníkům skvělou atmosféru.

JiKo, zdroj: SDH Rýmařov

Pozvánka na Svatohubertskou mši do Malé Morávky

V sobotu 8. října se před druhou hodinou odpolední rozezní myslivecké fanfáry u kostela Nejsvětější Trojice v Malé Morávce, aby přivítaly všechny přátele přírody, lesníky, myslivce a širokou veřejnost. Letos to bude již 4. ročník oslavy patrona myslivců svatého Huberta. Z této krásné duchovní, kulturní a zážitkové akce se pomalu stává tradice.

Návštěvníci se mohou těšit nejen na samotnou Svatohubertskou mši svatou, kterou budou doprovázet svým troubením a zpěvem myslivečtí trubači Rabštejn, ale také na doprovodný program před kostelem a následně v muzeu „Schindlerova stodola“ v centru obce. Letos se program zaměří na historii lesnictví a myslivosti v Jeseníkách. Mgr. Igor Hornišer v přednášce *Lesy na soutoku Moravice a Bělokamenného potoka* posluchače seznámí s hospoda-

řením v lesích pánů z Vrbna a řádu německých rytířů, jenž se věnoval i myslivosti (např. vysazení kamzíků v únoru 1913), dále o hospodaření na panstvích v majetku Hoffmannů z Grünbüchlu, Dietrichsteinů a Harrachů, kteří myslivost rovněž rozvíjeli.

V prostorách muzea bude k vidění výstava historických lesnických a mysliveckých uniforem, zbraní a potřeb. Na programu bude také komentovaná přehlídka loveckých plemen psů a ukázky vábení zvěře. K poslechu i tanci zahraje cimbálová muzika GIZDI, k občerstvení bude připraven mimo jiné zvěřinový guláš.

Na vaši účast se těší Spolek myslivců a přátel přírody, Karlov pod Pradědem. Nashledanou 8. října v Malé Morávce!

Zdenka Jakubcová

hubertská mše

Svato

8.10. 2016
od 14.00 hod.
kostel
Nejsvětější Trojice
Malá Morávka

Pořadatel: Spolek myslivců a přátel přírody z Jeseníků, Karlov pod Pradědem

Mši svatou slouží Mgr. Karel Rechtenberg doprovází myslivečtí trubači Rabštejn.

Od 15.30 hod. doprovodný program v Schindlerově stodole:

- Výstava historických uniforem lesníků a myslivců
- Beseda: Lesy na soutoku Moravice a Bělokamenného potoka
- Ukázka loveckých plemen psů a vábení zvěře
- Výstava fotografií
- Cimbálová muzika GIZDI

Po celou akci bude zajištěno drobné občerstvení.

Srdečně zveme širokou veřejnost..

E.W.B. servis

Ing. Petr Kuba
Brno

Manželé Glatterovi
Lesy Morava, s.r.o.

Radek Tvrdec
Rýmařov

Mgr. Jan Vinohradník
zemědělská činnost

vstupné 40kč

ROCKOVÝ VEČER

23.9. Klub V
RÝMAŘOV

Static wave
Olomouc

SVATÝ JIDÁŠ
Šumperk

Grevinhornes
Olomouc

Meclopin-Band
Rýmařov

SVC **STP** **horizont**

Romský festival ve znamení tance, hudby a svižného rytmu

Na druhou zářijovou sobotu (10. 9.) zorganizovalo Společenství Romů na Moravě (SRNM) s pobočkou v Rýmařově první ročník festivalu Romfest 2016. Do Střediska volného času, kde se akce konala, se sjely více jak dvě

stovky účinkujících a diváků.

„Inspiraci uspořádat 1. ročník romského festivalu v Rýmařově jsem našel v Olomouci, kde má naše organizace Společenství Romů na

Moravě pobočku. Tam se festival romské kultury pořádá již několikátým rokem. Bylo mi líto, že Rýmařov podobnou akcí pro místní komunitu Romů neměl, proto se zrodil nápad uspořádat Romfest 2016,“ sdělil předseda Společenství Romů na Moravě s pobočkou v Rýmařově Martin Daňhel.

Pozvání na přehlídku romské kultury v Rýmařově přijalo několik tanečních a hudebních skupin. Tanečnický zastupovala například skupina Charity Olomouc Khale Jakha pod vedením Evy Gáborové. Dále vystoupili tanečníci skupiny Karika a Jagori statutárního města Olomouc nebo Tenore a Báře čaja z olomouckého Společenství Romů na Moravě, jehož vedoucí Jiřina Somsiová, známá romská aktivistka,

rovněž přijala pozvání na rýmařovský festival. Prosazuje dialog a práva Romů a společně s Ing. Karlem Holomkem založila ústředí SRNM. „Z hudebních skupin pozvání přijaly kapely Doktor, Lucka, Gipsy Bacht, Romstar, Phrala, Gipsy Jirka, kapela Jiřího Somsí nebo Společenství Romů na Moravě Mix, které přijely z Vyškova, Prostějova, Olomouce a Bučovic. Největším tahákem byly skupiny Doktor a Lucka,“ doplnil Martin Daňhel. Dodal, že spokojenost a účast byla velká a organizátoři zvažují uspořádat příští rok druhý ročník Romfestu. Toho letošního se v Rýmařově zúčastnili nejen místní, ale také Romové z Bruntálu, Krnova, Opavy, Olomouce a Šternberku. JiKo

Obec Dolní Moravice Vás srdečně zve
na IV. ročník
„MORAVICKÉHO
VINOBRANÍ“
SOBOTA 24. 9. 2016 od 13⁰⁰ hod.
venku před Obecním úřadem v Dolní Moravici

- kvalitní znojemská vína
- pravý burčák
- bohaté občerstvení
- pro děti kolotoče, skákací hrad, malování na obličej, opékání buřtů

ř. poslechu a tanci hraje DJ Bortl

Usedlost Jasanka o.p.s. hledá nové členy do jezdeckého klubu
děti i dospělé

členům nabízíme: pravidelné ježdění na přírodní jízdně i v terénu
práci ze země – přirozená komunikace
- klíček trenink

Albrechtice u Rýmařova 725 969 527 usedlost.jasanka@seznam.cz

Z okolních obcí a měst

Stihli jsme to, sláva

Z čeho se žáci ze ZŠ Břidličná tak radovali a co že to vlastně stihli? Bylo to během září víc. Mezi opravdu zdařilé akce, jejichž úspěch byl závislý i na počasí, patří především celorepublikový projekt Rysovi na stopě a výukový program o ochraně a výcviku dravců, ale i školní kolo přespolního běhu.

Rysovi na stopě je zcela nový projekt zaměřený na získání informací o výskytu rysa ostrovida v Jeseníkách v rámci terénního vzdělávacího programu, který připravilo Hnutí Duha Olomouc. Díky dobrým výsledkům

v přírodopisu v minulém roce získala naše škola možnost se ho zúčastnit jako jedna z prvních. Ve dnech 12., 13. a 16. září vyrazily skupiny žáků na Skřítek, kde je čekal zoolog Jiří Beneš z Hnutí Duha Olomouc. Výjezdy financoval Studentský klub z projektu Moravskoslezského kraje.

Po základním proškolení se žáci vydali na 10km trasu, cestou se seznamovali s přirozeným chováním volně žijících zvířat a s jejich rozeznáváním pomocí pobytových znaků, prohlédli si sádrové odlitky

stop vlka a rysa a mnoho dalšího. Díky tomu, že se výuka přesunula do terénu, dostali žáci příležitost odtrhnout se na chvíli od počítačů, prožít půlden v čisté přírodě Hrubého Jeseníku a nenásilným způsobem získat spoustu poznatků nad rámec běžných znalostí. Projekt se rovněž snaží řešit možné budoucí konflikty s velkými šelmami v na-

ší přírodě na základě aktuálního monitoringu a reagovat na vzniklé situace. Učí zájemce aktivně využívat znalosti získané vlastním pozorováním přírody při řešení komplexních problémů její ochrany. Neméně zdařilou akcí bylo 14. září vystoupení skupiny sokolníků Zayferus z Brna Svět v oblacích. Sokolníci k nám přijíždějí každé tři roky a vždy je jejich vystoupení pro všechny skutečným zážitkem. Nejinak tomu bylo letos, kdy s sebou mimo běžné druhy, jako jsou poštolky, káňata, sokoli, rarozi nebo sýčci, přivezli i orla bělohlavého, karančo jižní, kondora, puštíka bělavého, výřečka, sýce rousného a další. Vystoupení bylo zaměřeno na ochranu ptáků ve volné přírodě a poskytování vhodných podmínek pro jejich život. Součástí programu bylo nejen seznámení s jednotlivými druhy dravců, ale i vědomostní soutěže a konečně ukázka lovu kořisti, které se mohli zúčastnit i diváci. Sokolníci se po ukončení programu ještě věnovali zázkum z přírodovědného kroužku a prakticky jim ukázali mnoho určovacích znaků evropských druhů dravců a sov.

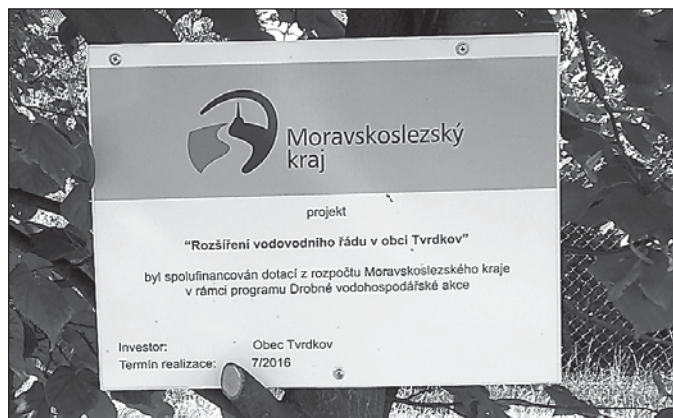
Akčních zážitků bylo opravdu dost a už se těšíme na příští setkání. Také na realizaci tohoto programu měl svůj finanční podíl SK Břidličná.

Foto a text: Mgr. Květa Děrdo
koordinátorka EVVO a vedoucí SK Břidličná

Tvrdkov rozšířil vodovodní řad v obci

Obec Tvrdkov dokončila další investici, jejímž cílem je zkvalitnit podmínky života v obci. Během května až července byl rozšířen místní vodovodní řad. Investici spolufinancoval Moravskoslezský kraj z programu na podporu drobných vodohospodářských akcí.

Důvodem pro rozšíření obecního vodovodu bylo zajištění dodávky

kvalitní pitné vody pro část obce, která na něj dosud nebyla napojena. Stavební práce prováděla firma Hydrospol Staré Město od května do července, na konci srpna mohl být vodovod zkolaudován.

Celkové náklady na výstavbu vodovodu dosáhly částky 1,37 milionu korun, z toho 70 % uznatelných nákladů, tedy přibližně 952 tisíc korun, pokryla dotace Moravskoslezského kraje. Rozšířený vodovodní řad nyní zásobuje pitnou vodou z místního hloubkového vrtu téměř 90 % občanů Tvrdkova.

Foto a text:
Jan Žédek
starosta Tvrdkova

Pomník v Dolní Moravici připomíná oběti války

Obnovou prošel pomník obětem první světové války v Dolní Moravici, má opět podobu, jakou mívával za svého vzniku. Slavnostního odhalení se zúčastnili i zástupci jednoty Československé obce legionářské Bruntál, „34. pěšího pluku střelce Jana Čapka“.

Pomník obětem 1. světové války z Dolní i Horní Moravice byl původně odhalen 13. srpna 1922.

„Pomník na svém místě stojí dodnes, ale jeho podoba a účel doznaly za 94 let řadu změn, jak to bylo v našich končinách běžným zvykem. V roce 1975 byl odstrojen a nově instalovaná deska hlásala, že je tu na paměť našich osvoboditelů z roku 1945. Po roce 1989 se deska zachovala, ale zmizela hvězda a koule. Toto torzo zůstalo až do roku 2015, kdy se věci ujalo vedení obce, tak jak mu to ostatně ze zákona

přísluší,“ popsali historii pomníku Pavel Rapušák a Antonín Zgažar, kteří se zúčastnili slavnostního odhalení opraveného pomníku jakožto zástupci jednoty Československé obce legionářské Bruntál.

Finanční zdroje na rekonstrukci poskytlo Ministerstvo obrany ČR, obec a v neposlední řadě i krajanské sdružení německých rodáků z Dolní a Horní Moravice. Společně obnovené dílo pak bylo předáno veřejnosti v sobotu 10. září. Za účasti asi padesáti občanů Dolní Moravice i delegace krajanského sdružení rodáků položili k památníku věnce starosta obce Pavel Kopeček a předseda krajanského sdružení Alfred Klaner. Oba pak pronesli projevy, ve kterých vyzvedli, jak je důležité vracet místům paměť, a poděkovali všem zúčastněným za pomoc při rekonstrukci tohoto památníku. Slavnostního vysvěcení s modlitbou v českém i německém jazyce se pak ujal P. Karel Rechtenberg.

„Připomínáme si polovinu času trvání 1. světové války, která krutě zasáhla do života obyvatel všech zúčastněných národů Evropy, a je potěšitelné, že nezapomínáme na ty, kteří se již nikdy do svých domovů a ke svým rodinám nevrátili. Obnovený památník v Dolní Moravici je dílem důstojným a otvírá další prostor pro porozumění mezi národy, a jak jsme mohli na vlastní oči vidět, i pro osobní přátelství mezi bývalými a současnými obyvateli obce,“ shodli se Pavel Rapušák a Antonín Zgažar.

Dalibor Otáhal, Bruntálský a krnovský deník, foto: Pavla Maňurová

Trofeo Niké Jeseníky 2016

O druhém zářijovém víkendu (10.–11. 9.) proběhl pod oficiální zástítkou a za finanční podpory Moravskoslezského kraje a za přispění agentury CzechTourism 3. ročník úspěšného projektu pod názvem Trofeo Niké Jeseníky 2016, který je zaměřen na aktivní podporu rozvoje cestovního ruchu v turisticky atraktivních lokalitách Moravskoslezského kraje.

Stejně jako v loňském roce se uskutečnila dvouetapová jízda unikátních historických vozidel, jíž se zúčastnily čtyři desítky vybraných automobilů doprovázených vítězným kamionem Tatra 815 pilotovaným Karlem Lopraisem, šestinasobným vítězem nejnáročnější rychlostní pouštní soutěže. Pořadatelé zvolili trasu jízdy s důrazem na propagaci Euroregionu Praděd, bohatého přírodními krásami, historickými památkami a tradičním lázeňstvím, které mohli účastníci blíže poznat. Diváci zhlédli historická vozidla účastníků a seznámili se s jejich technickými daty i životopisem. V sobotu zamířila kolona veteránů z Krmova přes Vrbno pod Pradědem na Slezskou Hartu. V neděli ráno propagační jízda veteránů vyrazila na Ovčárnu, odtud do Karlovy Studánky, Ludvíkova a dvoudenní akce byla ukončena v Malé Morávce v areálu Kopřivné.

Startovní pole čítalo bezmála čtyřicet historických vozidel vyrobených v letech 1921–1961, různých značek a objemových tříd či charakteru určení. Mezi nejzajímavější automobily patřily reprezentační vůz Hispano-Suiza J 68 z roku 1934, sportovní automobil Peugeot 402 Dar' mat z roku 1938 či tourer Alfa-Romeo 6 C 2500 GT z roku 1939. Z automobilů české proveniencí diváky jistě zaujal vůz Laurin-Klement 110 z roku 1927, Tatra 75 sport z roku 1934, nádherná Aero 500, rok výroby 1930, či legendární vůz Tatra 87 z roku 1945, proslavený cestovatelem Zikmundem a Hanzelkou. Opravdovým klenotem byl ovšem nejstarší vůz letošní jízdy veteránů – francouzský automobil Zedel z roku 1921, jediný dochovaný na světě.

Atmosféra kolem těchto nádherných strojů a jejich majitelů, kteří zaslouží obdiv, diváky na chvíli přenesla do časů dávno minulých. Celý realizační tým velice děkuje všem partnerům za podporu a spolupráci.

Fota a text: Ing. Marcela Rotter, Feminine, s. r. o.

CzechTourism Moravskoslezský kraj SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Taneční kurzy v Malé Morávce povede mistryně republiky a účastník Stardance

V Malé Morávce se připravují na blížící se plesovou sezónu. Během října proběhne v nové tělocvičně základní školy pět výukových večerů pod vedením mistryně společenského tance.

Návštěvníci kurzu budou mít skvělou příležitost naučit se, případně oprášit základní kroky, které jistě využijí na plesech a jiných akcích. Hodiny povedou taneční mistryně s dlouhodobými zkušenostmi a skvělými úspěchy – Kamila Limberková, sympatická dvojnásobná mistryně ČR, a Lukáš Hojdan, známý jako taneční partner Jitky Čvančarové ze soutěže Stardance.

Zájemci o taneční lekce pod vedením tohoto páru se budou scházet 2. 10., 9. 10., 16. 10., 23. 10. a 30. 10. od 18:30 do 20:30 v nové tělocvičně základní školy v Malé Morávce. Vzhledem k tomu, že poslední taneční večer připadá na víkend podzimních prázdnin, bude při prvním setkání řešen náhradní termín, bude-li zájem z řad přihlášených.

Závazné přihlášky si lze vyžádat na e-mailové adrese ivana.malanik@seznam.cz a vyplněné zaslat elektronicky zpět nebo v tištěné podobě na adresu pořadatelů Ivana a Jaroslav Lukešovi, Karlov pod Pradědem 197, 793 36 Malá Morávka. Jakékoliv další informace lze získat na tel. 724 360 266. Ing. Ivana Lukešová

TANEČNÍ KURZY PRO VŠECHNY

MALÁ MORÁVKA — KARLOV POD PRADĚDEM

Pět tanečních večerů

2. 10., 9. 10., 16. 10., 23. 10. a 30. 10. 2016

vždy od 18:30 do 20:30 v nové tělocvičně u ZŠ Malá Morávka

Ať jsme si jisti v kramflecích...

Tanečními kroky provedou

Kamila Limberková
(sympatická dvojnásobná mistryně ČR)

Lukáš Hojdan
(fešák ze StarDance, finalista mistrovství ČR)

Přihláška a další informace:

Ivana Lukešová - ivana.malanik@seznam.cz; 724 360 266

Karlov pod Pradědem

Přihlášky přijímáme do 15.9.2016 nebo do vyčerpání volné kapacity.

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc **Z Á Ř Í - Ř Í J E N**

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORÝMAROV.CZ

Sobota 24. 9. v 16:00

ČAPÍ DOBRODRUŽSTVÍ

/ USA / 2016 / rodinný, dobrodružný, animovaný, 87 min. **Režie a scénář:** N. Stoller, **Kamera:** S. Dunsdon, **Hudba:** M. Danna, J. Danna
/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-

3D

Čápi nosí děti... nebo alespoň nosívali. Teď nosí balíčky pro celosvětového internetového giganta Cornerstore.com. Nejlepší doručovatel společnosti, čáp Junior, má být zanedlouho povýšen, když náhodně aktivuje stroj na výrobu dětí a ten bez jakékoliv autorizace vyrobí rozkošnou holčičku. Junior a jeho kamarád Tulip, jediný člověk na Čapí hoře, v zoufalé snaze doručit zásilku dřív, než se to dozví šéf, a závodí s časem, aby doručili své první dítě.

Režie a scénář: N. Stoller, **Kamera:** S. Dunsdon, **Hudba:** M. Danna, J. Danna
Hrají: český dabing

Sobota 24. 9. v 19:00

SEDM STATEČNÝCH

/ USA / 2016 / akční, western, 88 min.
/ české titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 120,-

Remake slavného westernu, který byl remake slavného Kurosawova filmu Sedm samurajů. Dále asi není třeba co dodávat...

Režie: A. Fuqua, **Scénář:** J. L. Hancock, **Kamera:** M. Fiore, **Hudba:** J. Horner
Hrají: D. Washington, Ch. Pratt, E. Hawke, V. D'Onofrio, B.-heon Lee, L. Grimes a další.

Neděle 25. 9. v 9:30

ČAPÍ DOBRODRUŽSTVÍ

/ USA / 2016 / rodinný, dobrodružný, animovaný, 87 min. **Režie a scénář:** N. Stoller, **Kamera:** S. Dunsdon, **Hudba:** M. Danna, J. Danna
/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

2D

Čápi nosí děti... nebo alespoň nosívali. Teď nosí balíčky pro celosvětového internetového giganta Cornerstore.com. Nejlepší doručovatel společnosti, čáp Junior, má být zanedlouho povýšen, když náhodně aktivuje stroj na výrobu dětí a ten bez jakékoliv autorizace vyrobí rozkošnou holčičku. Junior a jeho kamarád Tulip, jediný člověk na Čapí hoře, v zoufalé snaze doručit zásilku dřív, než se to dozví šéf, a závodí s časem, aby doručili své první dítě.

Režie a scénář: N. Stoller, **Kamera:** S. Dunsdon, **Hudba:** M. Danna, J. Danna
Hrají: český dabing

Středa 28. 9. v 19:00

KRYCÍ JMÉNO HOLEC

/ ČR, Rakousko / 2016 / drama, 98 min.
/ české znění / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Rakouský novinář Helmut Zilk počátkem roku 1968 začíná uskutečňovat živé vysílání rozhovoru z komunistického Československa pro rakouskou televizi. Při natáčení se Zilk seznámí s rebelujícím českým režisérem Janem Davidem a jeho krásnou přítelkyní, herečkou Evou. Mezi úspěšným novinářem a vzdorovitým umělcem se rozhoří vášnivý souboj o srce Evy, které každý nabízí budoucnost po svém...

Režie a scénář: F. Novotný, **Kamera:** R. Oberrainer, **Hudba:** O. Brzobohatý
Hrají: K. Hádek, V. Kerékes, J. Zeiler, O. Brzobohatý, D. Novotný, V. Cibulková a další.

Čtvrtek 29. 9. v 19:00

VLK Z KRÁLOVSKÝCH VINOHRAD

/ ČR / 2016 / drama, komedie, 75 min.
/ česká verze / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Příběh o jednotlivci vždy překračujícím čáru zavedeného slušného chování. Je to filmář a tato vylučnost ho dostane do aktivní účasti na osudech Česka. V osudovém roce '68 měli Češi v Cannes v hlavní soutěži tři filmy. Jejich očekávané vítězství však bylo zmařeno pseudorevolucí francouzských filmářů. Invaze 1968, sešup ze slávy a úspěchu a nucený exil. Marné hledání lásky v USA. V zemi, kde správná adresa a výše bankovního konta je nade vše...

Režie: J. Němec, **Scénář:** J. Němec, **Kamera:** J. Maxa
Hrají: J. Mádě, L. Gajdošík, D. Bowles, T. Pauhofová, J. Bartoška, M. Pechlát, K. Roden a další.

Pátek 30. 9. v 19:00

CAFÉ SOCIETY

/ USA / 2016 / komedie, romantický, drama, 96 min.
/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Bobby pochází z Bronxu. Žije s věčně se haštejícími rodiči a bratrem Benem, který jako cizokrevný amoralní gangster zastává názor, že každý problém se dá snadno vyřešit hrubou silou. Bobbymu je jasné, že potřebuje změnit prostředí. Odlétá do Hollywoodu, kde začne pracovat jako poslíček pro strýčka Phila (Steve Carell), který je mocným agentem filmových hvězd. Vstupuje do světa opojných večírků, plyných celebrit, modelek, playboyů, producentů a politiků...

Režie: W. Allen, **Scénář:** W. Allen, **Kamera:** V. Storaro
Hrají: J. Eisenberg, K. Stewart, S. Carell, B. Lively, P. Posey, J. Berlin a další.

Sobota 1. 10. v 16:00

SIROTCINEC SLEČNY PEREGRINOVÉ PRO PODIVNÉ DĚTI

/ USA / 2016 / fantasy, 128 min.
/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-

3D

Díky tajemným stopám, které Jakeovi zanechá jeho milovaný dědeček, a které poodhalují tajemství jiných světů a doby, Jake objeví kouzelné místo, známé jako sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti. Jeho tajemnost i nebezpečí se začnou prohlubovat, jakmile Jake pozná jeho obyvatele a jejich zvláštní, neuvěřitelné schopnosti, ale i jejich strašlivé nepřátele.

Režie: T. Burton, **Scénář:** J. Goldman, **Kamera:** B. Deibonnel, **Hudba:** M. Higham
Hrají: E. Green, S. L. Jackson, A. Butterfield, E. Purnell, A. Janney, Ch. O'Dowd a další.

Sobota 1. 10. v 19:00

NEON DEMON

/ USA, Francie / 2016 / horor, thriller, 117 min.
/ české titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 90,-

Jesse je mladá, krásná a má onu tajemnou esenci, která ji vylučuje ze zástupu dokonalých krásek ucházejících se o svých pár let slávy na módních molech v Los Angeles. „Kdo by chtěl získat ty mlky, když může mít čerstvý maso“, utrousí na její adresu jedna ze závistivých kolegyně. Neonový puls fashion světa pohlcuje Jesse natolik, že přehlídá varovné signály. Za marnivými kulisami kultu krásy totiž dříve dávno zlo, které se živí nevinností.

Režie a scénář: N. W. Refn, **Kamera:** N. Braier, **Hudba:** C. Martinez
Hrají: E. Fanning, J. Malone, K. Reeves, Ch. Hendricks, A. Lee, B. Heathcote a další.

Neděle 2. 10. v 9:30

SIROTCINEC SLEČNY PEREGRINOVÉ PRO PODIVNÉ DĚTI

/ USA / 2016 / fantasy, 128 min.
/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

2D

Díky tajemným stopám, které Jakeovi zanechá jeho milovaný dědeček, a které poodhalují tajemství jiných světů a doby, Jake objeví kouzelné místo, známé jako sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti. Jeho tajemnost i nebezpečí se začnou prohlubovat, jakmile Jake pozná jeho obyvatele a jejich zvláštní, neuvěřitelné schopnosti, ale i jejich strašlivé nepřátele.

Režie: T. Burton, **Scénář:** J. Goldman, **Kamera:** B. Deibonnel, **Hudba:** M. Higham
Hrají: E. Green, S. L. Jackson, A. Butterfield, E. Purnell, A. Janney, Ch. O'Dowd a další.

Středa 5. 10. v 19:00

SPÍCÍ KRASAVICE

/ Austrálie / 2016 / záznam baletu, 145 min.
/ beze slov / mládeži přístupný / vstupné: 250,-

BALET V KINĚ

Zlá čarodějnice vyřkne nad mladičkou Aurorou ukrutnou kletbu - v den svých šestnáctých narozenin princezna usne na sto let, dokud ji políbekem nevysvobodí princ, který ji bude opravdu milovat. Inscenace, která je snem každé mladé baleriny. -The Guardian Spící krásvička Davida McAllistera je zbrusu nová inscenace oblíbené pohádky o Šípkové Růžence. Vůbec poprvé se toto nejextravagantnější baletní představení současnosti objeví na velkém plátně a diváci na celém světě tak budou moci obdivovat opulentní výpravu a nepřehlednou kostýmy, jejichž autorkou je přední světová návrhářka Gabriela Tylešová.

Záznam představení Australského baletu.
Na projekci se nevztahují běžné permanentky.

Pátek 7. 10. v 19:00

INSTALATÉR Z TUCHLOVIC

/ ČR / 2016 / komedie, 85 min.
/ česká verze / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Čtyřicetiletý Luboš Čafovrsek je svérázný instalatér z vesnice Tuchlovice u Prahy. Je zručný a poctivý, ve všem si poradí, žádné práce se nikdy nezalekne. Nemá auto, za zákazníky jezdí na kole, nebo autobusem, nebo se nechá vozit. Mobil nepoužívá, telefonáty za něj vyřizuje jeho matka, která mu také vaří, nakupuje, pere, dělá účetnictví a řídí chod celé domácnosti. Luboš má vždy na všechno nečekanou a vtipnou odpověď, ale praktický a společenský život mu uniká mezi prsty...

Režie, scénář, kamera: T. Vorel st., **Hudba:** D. Hlaváč, B. Poláková, J. P. Muchov
Hrají: J. Kohák, E. Holubová, P. Spalková, F. Blažek, J. Budář, P. Ctvrtáček a další.

Nejlepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Z historie

Vznik kravařského hradu Strálku a obranná zařízení předhradí

Výzkumné práce na Hrádku (1969–71 a 1975–88) či na Bezručově ulici (1971–75) měly odlišný důvod než sondáž na Strálku. U hradní ruiny nešlo o plošné odkrývání prostoru, ale o zjištění základních informací o stáří pevnosti, stylu stavby, stavu v době zániku, rozloze, zařízení a pochopitelně o srovnání hmotné kultury s nálezky na výše uvedených lokalitách. Tedy průzkum byl především srovnávací. Výkopová sezóna na Strálku byla každý rok poměrně krátká, protože se pracovalo až na podzim po ukončení výzkumu na jiných nálezích, a trvala tak několik následujících let (1974–89). Vzhledem k tomu, že středověká archeologie nepracuje jen v terénu s faktickými nálezky, ale využívá též výsledků historického bádání, jež situaci doplňuje a zpřesňuje, bylo nutno prostudovat, případně najít další informace týkající se fenoménu Strálku. Také v historii Hrádku sice šlo o záznamy sporadické či náhodné, ale koneckonců o osadě na Bezručově ulici nebylo známo vůbec nic kromě dohadů a neúplného nápisu na mapě janovického panství (Surgent 1747).

Název hradu Strálek (Strahlegg, Strahlberg, počestně Štrálek, „pustý hrad“ Štrolek, Štrelek?) je poplatný dobovému zvyku české šlechty ochotně přijímat evropskou rytířskou kulturu a akceptovat dvorskou němčinu přicházející z prostředí posledních Přemyslovců. Proto dávali

Bruno ze Schauenburgu (Paprocký)

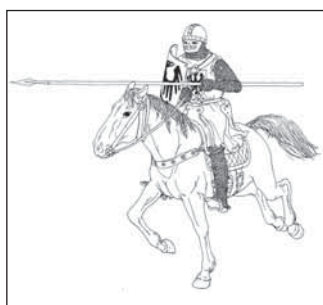

Konrád Bavor (Paprocký)

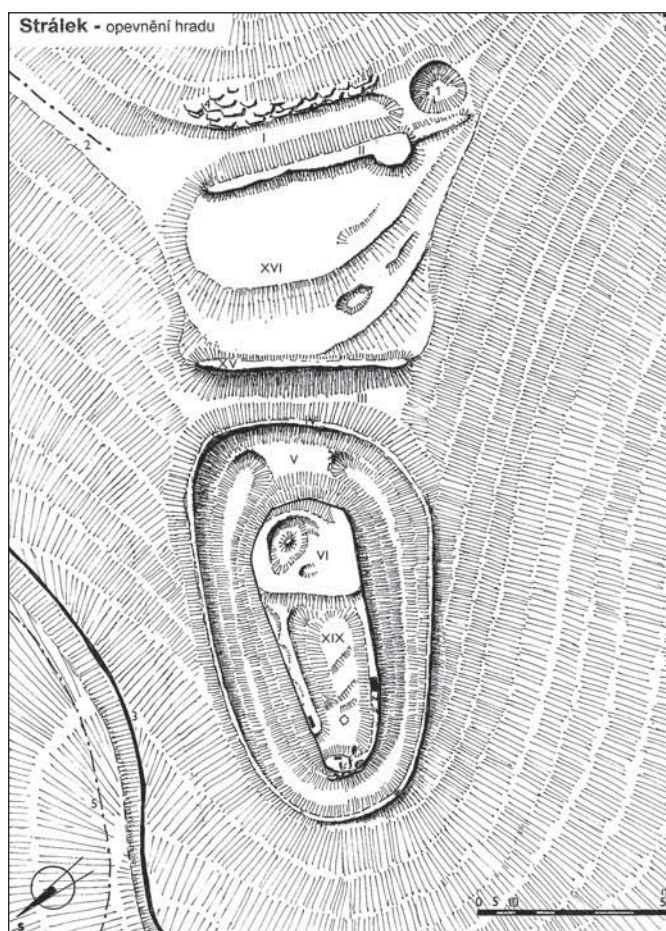
aristokraté svým novým sídlům názvy odvozené z němčiny, viz Rožmberk (Rosenberg), Rabštejn (Rabenstein), Vildberk (Wildenberg) či Sovinec (Eulenburg, Aylmburg). V našem případě posloužilo slovo Strahle (čti Štrale), což je méně užívané německé pojmenování střely a podobně jako u Rožmberků (růže = Rose) vyjadřuje znamení na rodovém erbě zakladatele. Znak Kravařů či Benešoviců, kterým stavbu hradu připsujeme, se pyšnil stříbrnou „zavinutou střelou“ na červeném poli, tedy hrotem zápalného šípu ovinutým smolou napuštěnou textilií nebo koudelí. Střela se v 16. století a později označovala také jako „odřívous“, jak upozornil polský rytíř Bartoloměj Paprocký z Hlohol ve svém *Zrcadle slavného Markrabství moravského* v heraldické pověsti o drobném Saulovi (z Kravař), který v zápase utrl, jindy ustřelil svému protivníkovi knír a podal ještě přilepený na hrotu šípu svému vládci na velkomoravském knížecím, jindy královském dvoře. Jak vidět byl polský zemánek z Hlohol velmi dobře informován o tehdejších výkladu mo-

Rytíř a vojáci ze 14. století

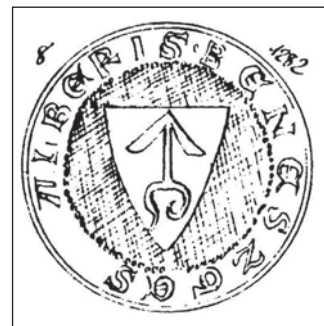
Rytíř ze 13. století

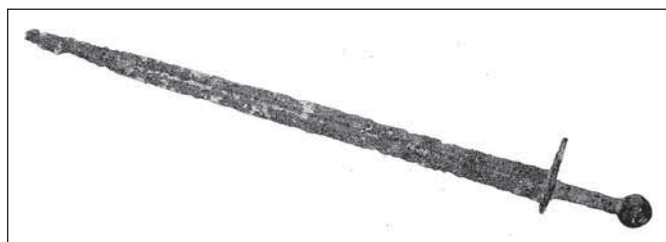
Hrad Strálek (1 propad šachty, 2 přístup ke hradu, 3 bezejmenný potůček, 5 cesta do údolí, I první příkop a skalisko, II první val, XV druhý val, III druhý příkop, IV třetí val, V nedokončená část třetího příkopu, VI velký palác, XVI předhradí (1. díl hradu), XIX hradní jádro (2. díl hradu)

ravských dějin, kdy byl Svatoplukovi I. připisován královský titul, a podle výzkumů J. Havlíka nikoli zcela neprávem.

Tak se dostáváme k identifikaci stavebníka, příslušníka starobylého českého rodu Benešoviců, kteří na Moravě a ve Slezsku užívali přídomek pánů z Kravař a v období interregna po smrti silného olomouckého biskupa Bruna (†1281) se bez skrupulí snažili jako jiní uchytit i na rozsáhlém biskupském zboží. I tak je jediným hmotným svědectvím pečeť Beneše ze Stútiny z roku 1282, na níž se v opise objevil poprvé přídomek ze Strálku (de S/tra/hlber/g/is). Dodejme, že původní název se nadlouho vytratil z místního povědomí a hrad se běžně nazýval Wüsteschloss (Pustý zámek), stejně jako hrad u Tvrdkova.

Zmínovaná pečeť Beneše ze Strálku (1282) podle Sedláčka

Meč z konce 13. století nebo počátku následujícího (řeka Morava)

Ostrožna (580–590 m n. m.), na níž leží, vystupuje ze svahu kopce nazývaného Schloßberg (Zámecký vrch, 625 m n. m.), teprve později se objevil termín Štrálecký vrch. Ruiny pevnosti leží zhruba 2,5 km na jihovýchod od Rýmařova ve výši zhruba 60 m nad prastarou hluboce zaříznutou komunikací, jež se podle přílehlé trati (Beim könig Steig) nazývala Královská stezka a stoupala mezi stříbrnými a železnými doly k pokračování Rešovské cesty v Hornoměstské zatáčce.

Hrad ztratil svou funkci již v polovině 14. století a neobnovován postupně pustl. Poslední ránu patrně ještě viditelným zbytkům zdí a staveb dal řád německých rytířů, na jehož území, původně téchanovském biskupském panství, hrad ležel těsně u hranice zboží rabštejnských pánů. Bez zlého úmyslu nabídli rytíři Rýmařovanům po zhoubném požáru města roku 1765 ruinu k získání kamene na opravu domů, a ti se nesporně čínili. Od poloviny 18. století je tedy stav hradu v podstatě nezměněn.

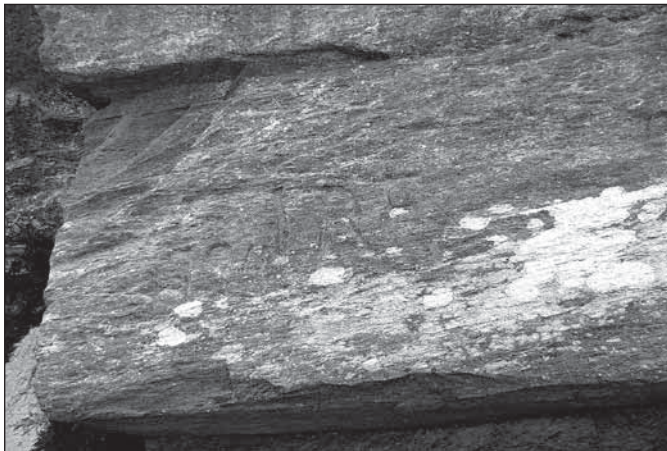
Strálek patřil k charakteristickým opevněným sídlům své doby a plánovanou velikostí nikoli k nejmenším. Byl koncipován jako dvoudílný a vycházel z názoru Brunovy olomoucké kamenické huti, jež upřed-

První šíjový příkop, vlevo olámaná skála

s daty let 1706–1822. Hranice se dá sledovat, třebaže již neexistuje část kamenů, až k Ondřejovské silnici. Výkopek s kameny tvoří mocný 1. val profilu U (temeno šíře 1–1,5 m), na konci rozšířený dovnitř do baštovitěho tvaru. Níže je první část pevnosti oddělena od následující sneseným a již téměř neznatelným kamenohlinným valem (2.) dochované výšky 0,3–0,5 m, šíře 1,2 m v délce 70 m a následuje 2. šíjový příkop s profilem písmene V, 10 m široký a 78 m dlouhý o zachované hloubce 3,5–4,5 m.

Prostor první části dvoudílného hradu, kterou pracovně nazýváme předhradí, jsme nesondovali, nelze tedy přesně doložit, zda, odkdy a jak byl užíván. Na hradě Sion roku 1436 sloužilo předhradí hrazené jednoduchým dřevěným opevněním k ubytování poměrně rozsáhlé posádky a bylo tvrdě bráněno. Existenci a funkčnost předhradí nevyklučujeme ani u Strálku. Náhodné nálezy z poslední doby však spíše naznačují, že mohlo být plně využíváno už od 13. století. Velmi přesvědčivé jsou nálezy gotických předmětů: klíč s kosočtverečnou hlaví, typické nože s trny na naražení dřevěného jílce, veliké množství klinců, hřebíků všech velikostí a tvarů, včetně skoby, západoslovanský srp s fragmenty šipek z luků (lehké ploché s trny) či kuší (těžké s tulejí), masiv-

Hraniční značka řádu německých rytířů (IRF) na skále 1. příkopu

nostňovala bezvěžový typ pláštových hradů (viz Rožnov, Blansko, Kuchlov, Buben, Kyšperk, Rumburk a mnoho dalších) s palácem skrytým na nejméně ohroženém místě za vysokou a silnou fortifikací. Na jihovýchodě odřízl celý prostor první šíjový příkop a hlinitý val, následuje rozsáhlé předhradí tvaru lichoběžníka, které opět ukončil val a další šíjový příkop. Vlastní prostor hradu chrání mocný elipsovitý val snižující se k severozápadu a široký příkop, který uzavírá nepravidelně mandlovitý ovál dobudované části hradu.

První šíjový příkop vyhloubili již v počátcích stavby a skalní masiv odtesaný do výše 7–9 m zároveň sloužil jako zdroj stavebního kamene. Mohutný příkop běžel v délce 68 m, šíří 18 m a minimální hloubce 4–4,7 m. V bezprostřední blízkosti jeho jižního ukončení se nachází velká kruhová propadlina důlního dřeva neznámého stáří. Skalní stěna prvního příkopu tvořila nejméně od 18. století hranici téchanovského katastru, o čemž svědčí vytesaná značka s písmeny IRF a vročením 1794, která navazuje na řadu hranečnicků sovineckého panství

Vlevo první val

ní kování (vozů, truhlic?), množství menších podkov ze 13. a 14. století a další. Uvedená militária mohou samozřejmě pocházet ze zbraní obránců hradu v roce 1317, ale ostatní prokazují dlouhodobou pracovní aktivitu, pravidelné zásobování potravinami apod. Podle paralel bychom mohli soudit, že se první část dvoudílného tvaru užívala nejméně k ubytování posádky a dvorských služebníků nebo těch, kdo pracovali na stavbě pevnosti. Na předhradích či v oddělených částech hradu též stávaly a pracovaly různé dílny kováře, tesaře, kameníků a jiných řemeslníků nebo zde stály stáje či ohrady pro hospodářská zvířata i posady drůbeže.

Významným důkazem existence opevnění první části hradu je oddělení prostoru masivními valy (viz výše), z nichž vyniká zvláště první mohutná soustava příkopu a valu. Někaká verze rozsáhlejší, ale lehčí fortifikace není tedy zcela vyloučena. Pokud by se někdy dostalo Strálku zevrubnějšího zkoumání, je nutné hledat stopy doplňujícího obranného zařízení (kulové jamky, spálené či zetlelé dřevo) v prostoru spojnice

Druhý příkop z druhého valu

ukončení obou šijových příkopů (1.–2.) a valů (1.–2.). Ochranné zařízení mohlo bránit obývanou plochu na vrcholu prudkých svahů náročnější, ale i vhodnější a dražší palisádou, oboustranně omazaným polským plotem z proplétaných haluzí (viz poslední fáze Hrádku) či mohutným plaňkovým plotem z drobnějších kmínků, kmenů nebo silných desek. K nutnosti vybudovat opevněné předhradí, jehož ambicí bylo stát se v pozdějším vývoji pevnosti druhým dílem hradu, vedla jistě též potřeba vytvořit nárazníkovou obrannou zónu, jež by přinejmenším značně zpomalila útok proti vlastnímu hradu, pokud by nepřítel útočil po svahu od vrcholu ostrožny. V případě přímého útoku na dostavěnou část hradu by jistě jeho lehce opevněný díl odčerpával síly útočníka. Ergo, možnost osídleného předhradí Strálku nelze vyloučit.

K tomu třeba zopakovat, že stavební kámen se získával přímo při hloubení 1. příkopu a kvalitního dřeva s převážujícím podílem vzrostlých listnáčů rostlo v přímém okolí ohromné množství, což bylo další významnou a neopominutelnou výhodou při stavbě hradu. K stavbě dřevěných částí hradu se daly též použít stromy, jež musely být vykáceny včetně kroví nejen na prudkých svazích, ale i výše po ostrožně, aby ne-

poskytly úkryt útočícímu nepříteli na dostřel luku (70–100 m), kuše (40 m) nebo vrhacího zařízení (velké mangonely měly dostřel až 110 m). Zbraně palné se v době začátku stavby ještě nepoužívaly a nebyly známe. Jejich nástup v první půli 14. století stav a techniku obranných staveb zásadně změnil, ale to už hrad svou funkci neplnil. Začínalo se ovšem s nevelkými a nepřesnými lehkými zbraněmi (píšťálami). Těžké pevnostní pušky (děla), houfnice, hákovnice, tarasnice, bombardy apod. se více objevují až na počátku 15. století. V době, kdy byly hradní pevnosti ještě funkční, stávaly vystaveny rozmarům počasí a nechráněny před klimatickými vlivy na zcela holých vršcích, jež byly trvale udržovány ve stejném stavu.

Mgr. Jiří Karel

(*Bolina, P.: Ke vlivu biskupa Bruna ze Schaumburka na vývoj moravské hradní architektury, Archaeologia historica 11/86; Goš, V. – Karel, J.: Hrad Strálek u Rýmařova, Střední Morava 8, Olomouc 1999; Karel, J. – Novák, J. Hrad Strálek na Rýmařovsku, Informační zpravodaj, ČSAV Příbor 1983; Karel, J.: Strálek, nálezovalá zpráva z let 1975–89, Muzeum Rýmařov 1998; Durdík, J.: Husitské vojenství, Praha 1953; Otův a Masarykův slovník naučný ad.*)

Akce hradu Sovince

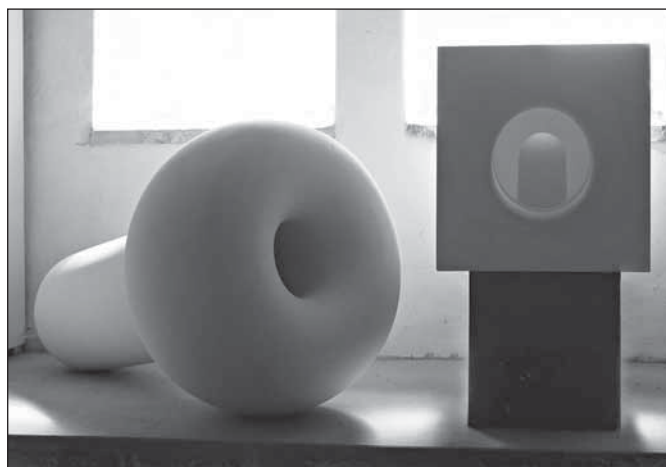
Soumrak loupežníků – 1. a 2. října Festival práva útrpného

Natahování na skřípec či jiné kratochvíle při katovských příbězích či šermířských pověstech o císaři Karlu IV.
Opojná vůně bylinek, čajů a svařeného vína
při návštěvě hradních sklepů

Hofmistrova závěť – 28. až 30. října 2016 Slavnostní ukončení sezóny

Návštěvníky nejlépe hodnocené vystoupení roku 2016
Nenechte si ujít mimořádnou příležitost projít celým hradem
od sklepů až po špičku věže

Petr Šenkyřík, herold historické posádky hradu Sovince

MUZEUM V BRUNTÁLE - HRAD SOVINCE
sí vás dovoluje pozvat na výstavu

LUBOMÍR DOSTÁL
SOCHY A OBRAZY
ŠEST MOTIVŮ PRO ŠEST SÁLŮ

 www.mu.br.cz

vernisáž 6. srpna 2016 v 16.00 hodin
úvodní slovo Anna Zonová
hudební program Jakub Knápek a přátelé

hrad Sovinec, 7. 8. – 30. 10. 2016

otevíráno denně mimo pondělí
od 9.00 do 17.00 hodin

 Moravskoslezský kraj

Sport

Rýmařovskou padesátku absolvovaly přes dvě stovky turistů

Účastníkům letošního 41. ročníku Rýmařovské padesátky proti loňsku počasi nadmíru přálo. Druhou zářijovou sobotu (10. 9.) se vydalo na trati téměř 250 pěších a cykloturistů. Startovalo se tradičně od Střediska volného času v Rýmařově a cílem se stal již podruhé areál westernové školy v Janovicích.

Sluneční paprsky mariánského léta přilákaly druhou zářijovou sobotu neuvěřitelných dvě stě čtyřicet dva účastníků 41. ročníku Rýmařovské padesátky. Pěší turisté měli na výběr z pěti tras o délkách 5, 15, 25, 35 a 50 km. Vyrazilo na ně celkem 116 pěších, z toho 41 mužů, 58 žen a 17 dětí. Nejdelší, padesátikilometrovou trasu, která vedla přes Ondřejov, kolem Strálecké myslivny na Rešovské vodopády, do Tvrdkova, Dobřečova, Bedřichova, na Rabštejn, Skřítek, do Klepáčova, zpět na Skřítek a dál po červené značce ke Škaredé jedli, k pile ve Staré Vsi a konečně do westernové školy v Janovicích, absolvovalo šest turistů. Na výšlap o délce pětaticet kilometrů si troufalo šest, pětadvacet kilometrů zvládlo sedmadvacet, patnáct kilometrů devětašedesát a nejkratší pětikilometrovou trať osm turistů.

Celkem 126 cyklistů vyjelo na trati o délkách 65, 33 a 8 kilometrů,

Rozprava před hromadným odjezdem cyklistů

Letošní ročník Rýmařovské padesátky absolvovalo 242 účastníků

Nejmladší cyklistický účastník Vítězslav Šopík

z toho bylo 72 mužů, 40 žen a 14 dětí. Nejdelší trasa vedla do Tvrdkova, Mírotínku, serpentínami do Dolní Libiny, dále do Nové Hradečné, Lipinky, na Bradlo, zpět do Lipinky a Nové Hradečné, Dolní Libiny, dále do Oskavy a Bedřichova a přes Stříbrné Hory a Nové Pole do westernové školy v Janovicích a absolvovalo ji sedmapadesát cyklistů. Na trať o délce třiatřicet kilometrů se jich vydalo dvaapadesát a osmikilometrovou trasu zvládlo patnáct cyklistů.

Kromě místních se Padesátky zúčastnili také turisté z Břidličné, Bruntálu, Vrba pod Pradědem, Šumperku, Vítkova, ale i ze vzdálenějšího Přerova, Brna, Ostravy, Prahy, Bratislavy a Vídně.

Nejstaršími účastníky byli Lenka Růžičková a Jana Halincová (1940)

a Václav Orlík

(1943). Mezi nejmladší patřili Vítězslav Šopík (2015) a Vojtěch Metelka (2014).

Během Rýmařovské padesátky zároveň odstartoval oblíbený Rýmařovský desetiboj, ve kterém se amatérští sportovní nadšenci kromě turistiky utkají v běhu, střelbě, kuželkách, plavání, běhu na lyžích, stolním tenise, vrhu koulí a skoku dalekém.

JiKo

Fota: redakce

a Josef Vosyka

Vlevo nejstarší cyklista Václav Orlík

Výjezd k rozcestí Bradla dal mnohým pořádně zabrat

Vyhledka ze samotného vrcholu Bradla nabídla daleké rozhledy

Matěj Rampula – trojnásobný mistr ČR

Ve dnech 10.–11. září proběhlo na závěr střelecké sezóny Mistrovství České republiky v kulových zbraních. Z naší skupiny Moravian Sports Shooters se účastnilo šest závodníků. Zatímco děvčatům se v jejich jediné disciplíně (sportovní pistole) příliš nedařilo, chlapci byli hlavně zásluhou Matěje Rampuly mnohem úspěšnější.

Jitce Ježkové se nedařila druhá polovina závodu a skončila desátá. Jaroslavě Ježkové pro změnu nevyšla první polovina závodu a skončila jedenáctá. Poslední dobou se příliš nedaří ani Magdě Žváčkové, která vždy v rychlopalné části závodu urputně bojuje sama se sebou. Ani teď to nebylo jiné, a tak skončila s velkou ztrátou až dvacátá.

Marek Salaj po první polovině závodu na pevný terč obsazoval ve sportovní pistoli druhé místo. Vzhledem k tomu, že rychlopalná část je jeho silnější disciplínou, vypadalo v dané chvíli jeho umístění velice nadějně. Marka však bohužel porazil pocit odpovědnosti a druhou polovinu závodu nezvládl tak, jak bylo třeba. I přesto podal velice pěkný výkon a v kategorii dorostenců skončil celkově sedmý.

Jako zkušený závodník se stabilním výkonem se ukázal Matěj Rampula, jediný z družstva, kdo nastupoval ve více disciplínách (rychlopalná pistole, sportovní pistole a standardní pistole), vše v kategorii juniorů. Všechny disciplíny vyhrál, v olympijské rychlopalné pistoli dokonce ve finále porazil (a to již třetím rokem po sobě) i letošního mistra Evropy Lukáše Skoumala.

Tři Matějovy tituly v závodech jednotlivců jsme ještě doplnili jedním titulem, dvěma stříbrnými a jednou bronzovou medailí v družstvech Moravskoslezského kraje.

Foto a text: Štefan Janošík

Lyžaři odstartovali podzimní běžeckou sezónu

O poslední prázdninové sobotě (27. srpna) se běžel první ze závodů v přespolním běhu v Moravském Berouně. Startovalo se za slunečného počasí a krásně slunečno bylo i o týden později ve Vrbně pod Pradědem, kde si známou trať zaběhli naši mladší a starší žáci, dorostenci a dorostenky, junioři a muži. Výsledné časy byly vynikající a na stupních vítězů stáli Filip Krečmer (2. místo), Anna Fryblíková (3. místo), Klára Slováková (2. místo), František Sázel (1. místo), Mikuláš Holub (3. místo), Renáta Andrášková (1. místo), Tereza Krečmerová (2. místo), Ondřej Baslar (3. místo), Karolína Ryšková (1. místo), Natálie Struhárová (1. místo), Tereza Krejčí (2. místo) a Václav Sedláček (1. místo).

Sobota 10. září přivítala běžce v Dětrichově u Jeseníku na 23. ročníku veřejného závodu v přespolním běhu 2. míle Josefa Odložila. Od chaty Svornost vedoucí náročná 3,2 km dlouhá trať s převýšením 100 m byla opět zkouškou pro všechny: Filip Krečmer (7. místo), Marek Sázel (8. místo), Mikuláš Holub (2. místo), František Sázel (4. místo), Roland Wenzel (5. místo), Ondřej Baslar (1. místo), Jakub Fryblík (4. místo), Tomáš Sedlář (5. místo), Tereza Krečmerová (1. místo), Renáta Andrášková (2. místo), Natálie Struhárová (2. místo), Tereza Krejčí (5. místo), Marek Sedláček (3. místo) – to jsou jistě výsledky, za které se nemusíme stydět. Všem gratulujeme.

A do třetice, minulou sobotu (17. září) se všichni naši běžci postavili na

domácí trať, neboť Ski klub RD Rýmařov pořádal Lesní běh lyžařů – veřejný závod ve Stráleckém údolí. Počasí už tak jednoznačně krásné nebylo, ale všichni věřili, že déšť přijde až v odpoledních hodinách. Celkem 96 startujících ve 14 kategoriích je už docela slušný počet a zvláště potěšující je, že nejvíce závodníků bylo v nejmladších kategoriích benjamínků a benjamínek. Z těch (roku narození 2009 a mladších) náš klub někteří reprezentovali poprvé: Stanislava Večeřová, Anna Fryblíková, Tereza Jahodová, Barbora Plchová, Monika Svatoňová, Filip Krečmer (1. místo), Matyas Gerhard (2. místo), Vojtěch Chocholatý, Viktor Strnadel, Jakub Barusel, Radek Strnadel, Vojtěch Meredá a Ondřej Dudek. Další výborná místa obsadili Julie Meredová (2. místo), Klára Slováková (3. místo), František Sázel (1. místo), Mikuláš Holub (3. místo), Tereza Krečmerová (1. místo), Renáta Andrýsková (3. místo), Ondřej Baslar (3. místo), Natálie Struhárová (1. místo), Karolína Ryšková (3. místo), Tereza Krejčí (2. místo) a Marek Sedláček (2. místo).

Déšť se nakonec snesl až po vyhlášení výsledků a rozdání cen vítězům. Zbývá poděkovat závodníkům, trenérům, rodičům, ale i všem, kdo pomáhal s přípravou a organizací závodu.

Ladislav Baslar, Ski klub RD Rýmařov

POZVÁNKA

na 2. disciplínu Rýmařovského desetiboje 2016–2017

běh na 1000 m – pro kategorie mužů A a B, žen A a dětí D

běh na 800 m – pro kategorii žen B

běh na 600 m – pro kategorie mužů C a žen C

Místo konání: školní hřiště u ZŠ Rýmařov na ul. 1. máje (atletický ovál za školní jídelnou)
Termín: pátek 7. října 2016

Časový rozpis:

16:15 – start dětí D
16:35 – start mužů C
16:40 – start žen C
16:45 – start žen B
16:55 – start žen A
17:05 – start mužů B
17:15 – start mužů A

9. 10. 2016 | 11.00 hod.

přihlášky od 9.00 hod. v místě, hlavní závod 12.30 hod.

DuKo

**RÝMAŘOVSKÝ
CYKLOKROS**

**KČLARNÁ
CUP** EthicSport

4. ročník a veřejný závod dětí

FLEMDA ARÉNA a okolí | trať 2222 m

Rýmařov

Ski klub RD Rýmařov

EUROINTERMETALL RÝMAŘOV
ulice 8. května | 304

**MIKOLÁŠ CHADIMA
MCH BAND
SIBÉRIJA
ŠPINAVÉ SPODNÍ
PRÁDLO
MANCUSO
ESSHOLE**

provází:

**Miky MARUSJAK
STEN VLČ**

**Sobota
1. 10.
2016.
OD 17 h**

vstupné 100 Kč

3. "KÁMĚN" FESTIVAL

EIN SV

OCTOPUS

KOVOŠROT - MORAVIA CZ a.s.

volná pracovní pozice

HLAVNÍ ÚČETNÍ

Pracovní náplň:

- vedení účetnictví společnosti
- spolupráce s daňovým poradcem a auditorem
- vedení mzdové agendy
- zpracování účetní závěrky
- zpracování kontrolního hlášení
- zpracování daňových přiznání
- vedení personální agendy
- zpracování statistických výkazů

Pracoviště:

- Malá Štáhle

Požadavky na praxi a vzdělání:

- dobrá znalost podvojného účetnictví
- praxe minimálně 5 let
- min. SŠ vzdělání
- znalost v oblasti účetní a personální legislativy
- samostatnost, loajálnost, flexibilita
- znalost práce na PC - MS Office, účetní programy

Nabízíme:

- zázemí stabilní společnosti
- nástupní plat 25.000 Kč
- vzdělávací kurzy

nabídky, životopisy zasílejte na email:
vasickova@kovosrot-moravia.cz
 info tel.: 554 212 126

Petice na odvolání starosty Rýmařova

PETRA KLOUDY

Již 1300 podpisů

Přijďte ještě podepsat

do Nábytku Polách

historicky nejúspěšnější akce

Za petiční výbor Rostislav Polách

DOMOVNÍ PŘÍPOJKY

- kanalizační
- vodovodní
- elektro

ODVODNĚNÍ OBJEKTŮ**ELEKTROMONTÁŽNÍ PRÁCE**

Kontakt:

Pokorný Pavel, Opavská 18, Rýmařov
pokornypavel2@seznam.cz, mobil: 608 830 881

**PÁLENICE PASEKA
ZAHÁJILA SEZÓNU 7. 9. 2016**

Klasické dvoukotlové pálení topení dřevem
1 kotel 240 litrů kvasu 3 pytle měkkého dřeva
Minimální množství kvasu 120 litrů

Pálení:

Po Pá 12:30 21:00
sobota dle dohody

Od 1. října budou v palárně přijímána jablka do společného kvasu.
Termíny přejímky ovoce, podmínky a informace
o společném kvasu a pálení obdržíte přímo v palárně
nebo telefonicky na č. 603 909 904, p. Motáň (taktéž objednávky).

JAK VYJDE

Další číslo
RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU
bude v prodeji od **7. 10. 2016**

18/2016

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek
29. 9. 2016
do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

REKLAMA
v RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

- Zasklívání balkónů
- Zimní zahrady
- Plastová okna a dveře

I-nova CZ, s.r.o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 605 778 177

www.i-nova.cz

SOUKROMÁ ŘÁDKOVÁ INZERCE JEN ZA 10 Kč!

toto je plocha **1/4 A4**
pro Vaši reklamu

Ceny plošné inzerce**BAREVNÁ INZERCE**

celá strana A4 barevné obálky.....4 400 Kč
1/2 strany A4 barevné obálky ..... 2 200 Kč
1/4 strany A4 barevné obálky.....1 100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4 ..... 2 000 Kč
1/2 strany A4 ..... 1 000 Kč
1/4 strany A4 ..... 500 Kč
1/6 strany A4 ..... 350 Kč
1/8 strany A4..... 250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění
inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou.
Cena grafického zpracování je podle obtížnosti
a velikosti inzerce od 100 Kč.

Soukromá řádková inzerce

Soukromá řádková inzerce je zpoplatněna částkou
10 Kč (max. 250 znaků), za rámeček nebo foto se
příplácí 20 Kč.

Tel.: 732 102 489; 554 254 374

E-mail: rymhor@seznam.cz

Redakce

toto je plocha
pro Vaši reklamu

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>.
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 15. 9. 2016. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Redakce: Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Přikrylová. Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcerymarov.cz/horizont.php>. Vyšlo dne: 23. 9. 2016. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 29. 9. 2016. Další číslo vyjde 7. 10. 2016. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. Cena 15 Kč

POZVÁNÍ NA EXPOZICI ❖ 25 let od založení firmy

Společnost KATR a.s. Vás srdečně zve
na veřejnou výstavu
pamětních fotografií a údajů
u příležitosti 25. výročí od založení firmy.

1991

2016

VEŘEJNÁ EXPOZICE HISTORIE FIRMY KATR a.s. r. 1991 – r. 2016

INFORMACE K EXPOZICI ❖ 25 let od založení firmy

- ❖ Budova sídla společnosti KATR a.s. ve Staré Vsi na ulici Potočná 334/5.
- ❖ Vchod do expozice z boku budovy, dle ukazatelů místa výstavy.
- ❖ Výstava je volně přístupná v pracovní dny.
- ❖ Pondělí až pátek: 7.00 – 15.00 hod.
- ❖ V období od 19. 9. 2016 do 30. 11. 2016
- ❖ Vstupné zdarma.
- ❖ Změny expozice a otvírací doby jsou vyhrazeny.

Těšíme se na Vaši návštěvu!

MUDr.
Ladislav Václavec

lékař, ředitel nemocnic v Krnově a v Opavě

- Zlepším dostupnost **zdravotní péče** pro každého
- Zajistím **lepší pracovní příležitosti** pro mladé
- Zabráním **vysídlování a chudnutí** regionu
- Zkvalitním **život seniorům**

Věřte mi jako lékaři,
věřte mi i jako senátorovi.

Volte
1

Děkuji Vám za důvěru...

www.vaclavec.cz

Kandidát do Senátu PČR – obvod č. 64

Nezávislý kandidát za

Politik musí být
pro občany užitečný

LIDÉ SI ZASLUŽÍ JISTOTU

Ladislav Velebný
kandidát do Senátu

Přijďte za námi!

Na Náměstí Míru

v pondělí 3. října 2016 od 10:00

Těší se na vás
i ministr zahraničních věcí

Lubomír Zaorálek

90
STIHL
**PROVĚŘENO
GENERACEMI.**

Akční slevy až 3.300 Kč

STIHL

**90 LET NAŠICH STROJŮ
VE VAŠICH RUKOU.**

Založeno roku 1926.

Prodejní akce od 15. 9. do 30. 11. 2016

Markéta Slaměniková
Malá Morávka 213
554 273 209 ,723 912 274
Po-Pá 8-12 13-16.30

Salome
Sýkorová PRO REGION

SVÉ ZKUŠENOSTI A NÁPADY NABÍZÍM REGIONU

starostka obce Zátor od r. 2002

přijďte k volbám!
7. a 8. října
14. a 15. října

www.SalomeSykorova.cz

| esodosenatu.cz

Vážení čtenáři, přátelé, voliči,

narodila jsem se v Krnově. Dětství, studium na základní škole a gymnáziu jsem prožila v Bruntále a po úspěšném studiu na Vysoké škole báňské v Ostravě, ekonomického oboru, jsme koupili domek v neďalekém Zátoru. Postupně jsem se zapojovala do dění obce, kterou jsem si vybrala za svůj domov. Roku 1998 jsem začala pracovat v zastupitelstvu obce Zátor ve funkci místostarostky a od roku 2002 ve funkci starostky.

Nyní chci pomoci celému okresu. Dávám na mísku vah 18 let zkušeností ve veřejné správě, mám dost času plně se věnovat práci ve prospěch regionu tak, aby má práce byla nejméně tak kvalitní a prospěšná, jako to dělám pro Zátor.

Recept mám a je jednoduchý:

„Volte obyčejného člověka s manažerskými schopnostmi, ekonomickým myšlením, praktickými zkušenostmi a ženskou intuící.“

„Syn odešel za prací do Brna. Dcera našla štěstí v zahraničí. Nechci, aby další mámy a babičky trpěly strachem a smutkem, že jim za lepším životem odešly děti jinam. Zlepšíme společně život v našem regionu!“

celý životní příběh Salome Sýkorové najdete na www.salomesykorova.cz

Krajina Jesenicka je nádherná, ale drsná, turisticky velmi atraktivní. Nikdy nebylo lehké prosadit nové trendy a nápady do života, ale snažím se o to od dob působení v politice a ráda bych se o to snažila i v senátu ČR.

**Chtěla bych bojovat PRO náš REGION,
pro Krnovsko, Bruntálsko, Rýmařovsko, Osoblažsko i Vrbensko.**

MÉ PROGRAMOVÉ DESATERO:

- **PODPORA TURISTICKÉHO RUCHU V NAŠEM KRÁSNÉM, ALE DRSNÉM REGIONU**
- **BOJ ZA VZNIK NOVÝCH PRACOVNÍCH MÍST.**
- **VÍCE POZORNOSTI V SENÁTU NEJEN PRO MALÉ OBCE BRUNTÁLSKA A KRNOVSKA.**
- **ZVÝŠENÉ ÚSILÍ O ROZVOJ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY V OKRESE.**
- **VYŠŠÍ PODPORA DOBROVOLNÝM HASIČŮM.**
- **POMOC NAŠIM SENIORŮM PRO JEJICH AKTIVNÍ A PLNOHODNOTNÝ ŽIVOT.**
- **TOUHA SPOLUPRACOVAT PŘI TVORBĚ ROZVOJOVÝCH ŠKOLSKÝCH STRATEGIÍ.**
- **ZVÝŠENÁ PODPORA MLADÝCH, SCHOPNÝCH A PRACOVITÝCH LIDÍ, VČETNĚ POMOCI JEJICH ZAŘAZENÍ DO ŽIVOTA.**
- **LEPŠÍ PODMÍNKY PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKÁNÍ S POTENCIÁLEM, KTERÝ NENÍ DOPOSUD DOCENĚN.**
- **NÁVRAT SLUŠNOSTI A KULTURY PROJEVU.**

To vše s cílem, aby byl náš region místem, kde bude stále dobře a veselo! Dejte mi šanci realizovat naše společné záměry.

SALOME SÝKOROVOU PODPORUJE V CESTĚ DO SENÁTU VĚTŠINA STAROSTŮ A STAROSTEK NAŠEHO REGIONU. MEZI NĚ PATŘÍ NAPŘÍKLAD I RÝMAŘOVSKÝ RODÁK LUDĚK VOLEK, NYNĚJŠÍ STAROSTA MĚSTA ALBRECHTIC.

Zjednodušíme to!

Vrátíme kraji prestiž

**Ve volbách 7. a 8. října máme příležitost
ovlivnit budoucnost našeho kraje.
Pojďme ji společně využít!**

Jakub Unucka

kandidát na hejtmana
Město Krnov
Kraje

Martina Nováková

ředitelka neziskové
organizace
Krnov

ODS

NOVĚ: SLEVA Z DOPLATKŮ ZA LÉKY!

 Platnost slevového kupónu je do 31. 12. 2016.

SLEVA 100 Kč

Na nákup sortimentu volného prodeje nad 500 Kč, při předložení kupónu a zákaznické karty. Slevy nelze sčítat.

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

- 20% slevu na antikoncepci
- Inzulíny bez doplatku
- Slevu z doplatku za léky
- Věrnostní bodový systém

Nejezděte do Bruntálu! Šetříme vám peníze a čas.

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

Otevírací doba:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

 Lékárna Avion

AKČNÍ PRODUKTY

Vitamin C RETARD
30+10 tbl ZDARMA

Přispívá k udržení normální funkce imunitního systému. Tablety s postupným uvolňováním.

Akční cena:

~~Běžná cena:~~
79 Kč

69 Kč

Coldrex MAXGRIP
citron/lesní ovoce
10 sáčků

Proti příznakům chřipky a silného nachlazení. Snižuje horečku, tlumí bolesti, uvolňuje ucpaný nos.

Akční cena:

~~Běžná cena:~~
177 Kč

149 Kč

OROFAR
s pomerančovou příchutí
24 pastilek

Tlumí bolest a léčí infekci. Působí proti virům a proti bakteriím i kvasinkám.

Akční cena:

~~Běžná cena:~~
153 Kč

129 Kč